

DEBRECENI EGYETEM

Gazdaságtudományi Kar

**NEMZETKÖZI GAZDASÁG ÉS GAZDÁLKODÁS
MESTERSZAK
/LEVELEZŐ TAGOZAT/
TEMATIKA
2017/18.**

Megjegyzés: Az oktatók a változtatás jogát fenntartják a tematikák vonatkozásában!

A tantárgy neve:	magyarul:	Statisztika és ökonometria				Kódja:	GT_MNGL016-17	
	angolul:	Statistics and econometrics						
Felelős oktatási egység:		Kutatásmódszertan és Statisztika Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Balogh Péter			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók a nemzetközi gazdasági elemzésben használható statisztikai és ökonometriai módszereket megismerjék, és a gazdaság és szervezéstudományok területén használható eljárásokat készség szinten alkalmazni tudják a nemzetközi jellegű közgazdasági elemző munkák során az SPSS program alkalmazásával.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.</p> <p><i>Képesség:</i> Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését. Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban. Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekre, a projektszereplőként a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A hibák becslése. Kategorikus adatok elemzése a Khi-négyzet teszt alkalmazásával. További nem paraméteres modellek. A logisztikus regresszió. Ismétlés nélküli és ismételt mérés ANOVA modellek. Feltáró faktorelemzés. Kérdőívek megbízhatóságának elemzése. Idősorelemzés: ARIMA modellek.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérünk a hallgatóktól. A félév végi aláírás feltétele a gyakorlatokon való aktív részvétel és az SPSS statisztikai program felhasználói szintű ismerete. Az előadások látogatása ajánlott, a gyakorlatoké kötelező.</p>								
Értékelés								
<p>A félév kollokviumi jeggyel zárul, amely elméleti és gyakorlati részből áll. A félév végére egy önálló esettanulmányt kell készítenie a hallgatóknak, amit a vizsgán SPSS program használatával kell újra kiszámítani és szóban megvédeni.</p>								

Kötelező szakirodalom:

Sajtos L. – Mitev A. (2007): „SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv”, Alinea Kiadó, Budapest, 2007. 1-402. o. ISBN 978-963-9659-08-7

Howitt, D. – Cramer D.: Introduction to Statistics in Psychology, 6/E Pearson, Harlow. 2014. 744. p. ISBN-13: 9781292000749

Ajánlott szakirodalom:

Ketskemény L. – Izsó L. (2005): „Bevezetés az SPSS programrendszerbe (Módszertani útmutató és feladatgyűjtemény statisztikai elemzésekhez)”, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2005. 1-459. o. ISBN 963 436 823 6

Field A.: Discovering Statistics Using SPSS (Introducing Statistical Methods), 4th Edition, SAGE Publications Ltd., London, 2013. 915. p. ISBN-13: 978-9351500827

Anderson, Sweeney, Williams, Freeman and Shoesmith: Statistics for Business and Economics, Second edition, Cengage Learning EMEA, 2010. UK, 928. p. ISBN: 1408018101

Heti bontott tematika	
	A hibák becslése. Mi a hiba? A hibák kimutatása. A hibák csökkentése.
	A statisztikai hibákkal kapcsolatos ismeretek.
	Kategorikus adatok: Elmélet és feltételezések a kategorikus adatok elemzésében. Khi-négyzet teszt.
	Khi-négyzet teszt és alkalmazásai.
	Nem paraméteres modellek: Mann-Whitney teszt, Wilcoxon rangteszt, Kruskal-Wallis teszt, Friedman teszt.
	További nem paraméteres tesztek.
	Nem lineáris regresszió.
	Lineáris és nem lineáris regresszió elkülönítése.
	Bevezetés a logisztikus regresszióba.
	Logisztikus regresszióval kapcsolatos alapismeretek.
	Kétértékű logisztikus regresszió.
	Kétértékű logisztikus regresszió.
	Kettőnél több kategória becslése: multinomiális logisztikus regresszió.
	Multinomiális logisztikus regresszió.
	Többtenyezős ANOVA. Kísérleti elrendezés. A többtenyezős ANOVA, mint lineáris modell. Két tényezős varianciaanalízis. Feltételek és eredmények a két tényezős ANOVA modellben.
	Többtenyezős ANOVA ismeretek.
	Ismételt méréses ANOVA modellek.
	Ismételt méréses modellekkel kapcsolatos ismeretek.
	Feltáró faktorelemzés I.
	Feltáró faktorelemzéssel kapcsolatos ismeretek I.
	Feltáró faktorelemzés II.
	Feltáró faktorelemzéssel kapcsolatos ismeretek II.
	Kérdőívek megbízhatósági elemzése.
	Kérdőívek megbízhatósági elemzése (Cronbach-alfa értelmezése).
	Idősorelemzés: ARIMA modellek
	ARMA és ARIMA modellezés alapjai.
	Összefoglalás.
	Vizsgára felkészítő gyakorlás.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Haladó mikroökonómia				Kódja:	GT_MNGL002-17	
	angolul:	Advanced microeconomics						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Kapás Judit			beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Czeglédi Pál Kovács István			beosztása:	egyetemi docens adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék az alapfokú mikroökonómia épülő modelleket, elsősorban a fogyasztói modell kiterjesztéseit, a monopolista és oligopolista piaci viselkedést, az általános egyensúlyelmélet és a piaci tökéletlenségek elméleteit.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel speciális szakmai problémákat azonosítani, továbbá feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.</p> <p><i>Attitűd:</i> Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus először áttekinti az alapfokú mikroökonómiai elméleti hátteret. Ezután a fogyasztói elmélet kiterjesztéseit tárgyalja: az árhatás felbontása (Slutsky módszer), az intertemporális választás, a bizonytalan körülmények közti választás. A második részben az iparági szerkezetek területéről a legfontosabb modelleket tanulják meg a hallgatók: monopolista árdiszkrimináció és egyéb árazási módok, az oligopolmodellek és játékelméleti bevezetés. Végül az általános egyensúly elmélet, valamint a közjavak és az externáliák kérdéskörére kerül szóba.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadás, feladatmegoldás, grafikus ábrázolások és matematikai formában felírt modellek.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50%+1 pont - 63% – elégséges 64% - 75% – közepes</p>								

76% - 86% – jó
87% - 100% – jeles

Kötelező szakirodalom:

Varian, Hal R.: Mikroökonómia középhokon. KJK Kerszöv, Budapest, 2001.
Bergstrom, Theodore C. – Varian, Hal R.: Mikroökonómiai gyakorlatok. Veszprémi Egyetemi Kiadó, 2002.
Berde, Éva (szerk.): Mikroökonómiai és piacelméleti példatár. TOKK, Budapest, 2009.
Baye, Michael: Managerial Economics and Business Strategy. Seventh Edition. Boston: McGraw-Hill Irwin, 2010.

Ajánlott szakirodalom:

Carlton, D. W. – Perloff, J. M.: Modern piacelmélet. Budapest: Panem. 2003. 19-20. fejezetek
Jack Hirschleifer, Amihai Glazer, David Hirschleifer (2009): Mikroökonómia - Árelmélet és alkalmazásai - Döntések, piacok és információk. Osiris Kiadó, 2009

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés: a mikroökonómia általános áttekintése
	TE: Fogyasztói optimalizálás, termeléselmélet
	A Slutsky egyenlet
	TE: Az árhatás felbontás: teljes hatás, helyettesítési hatás, jövedelmi hatás
	Intertemporális választások
	TE: Kamatláb szerepe, hitelfelvevő és kölcsönnyújtó fogyasztó döntése
	Bizonytalan körülmények közti választás
	TE: Neumann-Morgenstern hasznossági függvény, kockázati attitűd, fair biztosítás
	Információs aszimmetria
	TE: Kontraszelekció, erkölcsi kockázat, jelzés és szűréselmélet
	A monopolista viselkedés
TE: Haszonkulcsos árképzés, árdiszkrimináció, egyéb árképzési módok	
2.	Oligopólium
	TE: Cournot-, Bertrand-, Stackelberg-modell, árvezérlés modellje
	Játékelmélet
	TE: Játékok normál formája, domináns stratégia, Nash-egyensúly
	Általános egyensúly: a csere
	TE: Szerződési görbe, jóléti közgazdaságtani főtételek
	Általános egyensúly: a termelés
	TE: Termelési lehetőségek határa görbe, transzformációs határány
	Jólét
	TE: Preferenciák aggregálása, szavazási paradoxon, Arrow lehetetlenségi tétele
	Externáliák
TE: Externáliák jóléti hatása, internalizálása, Pigou adó, Coase tétel	
Közjavak	
TE: Tiszta és nem tiszta közjavak, közlegelő tragédiája, potyautas magatartás	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi kereskedelemelmélet				Kódja:	GT_MNGL020-17	
	angolul:	International Trade Theory						
Felelős oktatási egység:		Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Erdey László			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Erdey László			beosztása	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók képessé váljanak a nemzetközi kereskedelem kérdéseinek elemzésére, és ennek érdekében olyan eszközökkel, modellekkel megismertetni őket, amelyek túlmutatnak a bevezető kurzusok anyagán. A tárgy a bevezető kurzusnál mélyebben és részletesebben foglalkozik a kereskedelemelmélet modelljeivel, a kereskedelempolitika eszközrendszerével és jóléti hatásaikkal</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a társadalmi-gazdasági összefüggéseket, és az azokat befolyásoló tényezőket lokális, regionális, nemzeti és nemzetközi szinteken.
- Ismeri és használja a közgazdasági, nemzetközi gazdasági, világgazdasági, gazdálkodási és döntési elméleteket és elemzési módszereket.
- Ismeri és érti a szak kutatásához, szakirodalmi eredmények feldolgozásához, illetve innovatív gyakorlati munkához szükséges problémamegoldó technikákat, a munkatársak, csoportok, illetve projektek, nagyobb szervezetek irányítási módszereit, a stratégiai tervezés és menedzsment vállalati, állami, regionális és globális módszereit.
- elemzési és problémamegoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika gyakorlatát, trendjeit és azok hatásait. Ismeri a nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek által adott kereteket.

Képesség:

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- Képes a vállalati, régiós, állami és nemzetközi szervezetek működésében megjelenő problémák és az új környezeti jelenségek önálló felismerésére, feladatok kijelölésére, megoldására.
- Képes gazdálkodó szervezetben, nemzetközi szervezetekben, kormányzati intézményekben, gazdasági munkakörben, külkereskedelmi, pénzügyi, fejlesztés politikai, gazdaságpolitikai folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervezni, szervezni, továbbá ennek során tanult elemeket és módszereket alkalmazni, következtetéseket megfogalmazni, javaslatokat tenni és döntéseket hozni.
- Hazai és nemzetközi projekteknél, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, vezetőként a tevékenységet tervezi, irányítja, szervezi, koordinálja, értékeli.

Attitűd:

- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Elkötelezett az általános társadalmi értékek mellett, szociálisan érzékeny mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban.
- Elkötelezettség jellemzi a minőség, a fenntarthatóság és a sokszínűség iránt. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését.
- Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé, nyitott a kapcsolatépítésre.
- Jellemző rá a tudás megújításának képessége, a nyitott gondolkodásmód, a tolerancia és az együttműködési készség.

Autonómia és felelősség:

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.
- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekből, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A nemzetközi kereskedelemelmélet tárgyköre. A nemzetközi kereskedelem struktúrájának változásai, a gravitációs modell. A ricardói modell összetettebb megközelítése. A specifikus tényezők modellje és összetettebb megközelítései. A Heckscher-Ohlin modell és általánosításai. A külkereskedelem alapmodellje. Méretgazdaságosság, tökéletlen verseny és nemzetközi kereskedelem. Részletesen az ágazaton belüli kereskedelemről, Nemzetközi tényezőmozgások. Nemzetközi termelémegosztás

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Interaktív előadások, modellezés és komparatív statika. A gyakorlatokon számítási példák, gazdaságpolitikai alkalmazások, szimuláció és esettanulmánymegoldás.

Értékelés

Csoportos projekt, cikkfeldolgozás, házi feladatok	40%
Zárthelyi dolgozat	60%
0-60% elégtelen, 61-70% elégséges, 71-80% közepes, 81-90% jó, 91-110% jeles	

Kötelező szakirodalom:

Krugman, P. R. – Obstfeld, M. (2003): Nemzetközi gazdaságtan, elmélet és gazdaságpolitika, Panem Kiadó, Budapest (kijelölt részek)
 Krugman, P. R.–Obstfeld, M.—Melitz, M. J. (2015): International Economics – Theory and Policy, 10th Edition, Pearson Global Edition (kijelölt részek)
 Caves, R. E.—Frankel, J. A.—Jones, R. W. (2007): World Trade and Payments, An Introduction, 10th Edition, Pearson International Edition (kijelölt részek)
 A félév során kiadott cikkgyűjtemény
 Az ENSZ Comtrade adatbázisa

Ajánlott szakirodalom:

Krugman, P. R.–Obstfeld, M.—Melitz, M. J. (2015): International Economics – Theory and Policy, 10th Edition, Pearson Global Edition (3-6. fejezet)
 Caves, R. E.—Frankel, J. A.—Jones, R. W. (2007): World Trade and Payments, An Introduction, 10th Edition, Pearson International Edition (1-7., 9. fejezet)
 Dunn, R. M. Jr.—Mutti, John H.: International Economics, 6th Edition, Routledge, London and New York
 Feenstra, Robert C.: Advanced International Trade – Theory and Evidence, 2004, Princeton University Press
 Choi, E. K.—Harrigan, J (editors): Handbook of International Trade, Blackwell, 2003
 Gandolfo, Giancarlo (2013): International Trade Theory and Policy, 2nd Edition, Springer

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, a követelmények ismertetése, A nemzetközi kereskedelemelmélet tárgyköre
	TE*: A külkereskedelem haszna, a külkereskedelem szerkezete, protekcionizmus, nemzetközi gazdaságpolitikai koordináció
	A nemzetközi kereskedelem struktúrájának változásai
	TE: a nemzetközi kereskedelem a XX. és a XXI. sz. elején, várható elmozdulások, szolgáltatásKERESKEDELEM, offshoring és reshoring
	A gravitációs modell
	TE: a külkereskedelem gravitációs modelljének alapjai, a kiterjesztett gravitációs modell, a határok hatása a kereskedelemre, a panelregressziós becslések alapjai
2.	A ricardói modell I.
	TE: a komparatív előny fogalma, az egytényezős gazdaság, külkereskedelem az egytényezős világban, téveszmék a komparatív előnyökről, a modell érvényesülése a gyakorlatban
	A ricardói modell II.
	TE: komparatív előny sok termékkel, a szállítási költségek és a külkereskedelemből kimaradó áruk bevezetése a modellbe, nagy vs. kis ország kereskedelme, a bérek meghatározódása a 2*2*1-es modellben, komparatív statika, a Dornbusch-Fisher-Samuelson modell, az Eaton-Kortum modell
	A specifikus tényezők modellje I.
	TE: a modell feltevései, külkereskedelem a modellben, jövedelemeloszlás és a külkereskedelem haszna, a külkereskedelem politikai gazdaságtana
	A specifikus tényezők modellje II.
TE: Rybczynski hatás a modellben, Jones algebra, holland kór	
3.	A Heckscher-Ohlin modell I.
	TE: A kéttényezős gazdaság modellje, a kéttényezős gazdaságok közötti kereskedelem hatásai, a HO-modell tapasztalati bizonyítékai

	A Heckscher-Ohlin modell II.
	TE: A HO-modell mint a neoklasszikus modell egyik esete, a Heckscher-Ohlin-Vanek-elmélet, az elveszett kereskedelem elmélete, általánosítások, a technológia és a modell kapcsolata
	A külkereskedelem alapmodellje. Méretgazdaságosság és a tökéletes versenyen túl.
	TE: a kereskedő gazdaság alapmodellje, az RD, az RS és a két görbe együttes eltolódásai
	Méretgazdaságosság, tökéletlen verseny és nemzetközi kereskedelem I.
	TE: külső vs. belső méretgazdaságosság, agglomerációs előnyök
4.	Méretgazdaságosság, tökéletlen verseny és nemzetközi kereskedelem II.
	TE: tökéletlen verseny és külkereskedelem: a monopolisztikus verseny modellje, oligopol megközelítések, viszonyos dömping, a Melitz-modell
	Részletesen az ágazaton belüli kereskedelemről
	TE: horizontális és vertikális ágazaton belüli kereskedelem, elméleteik, mérések, tendenciák
	Nemzetközi termelésmegosztás
	TE: fragmentáció, trade of tasks, internalizációs kérdések

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Haladó makroökonómia				Kódja:	GT_MNGL015-17	
	angolul:	Advanced Macroeconomics						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Czeglédi Pál			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Czeglédi Pál Nádasi Levente			beosztása	egyetemi docens tanársegéd	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók számára makroökonómiai kérdések modellszerű megközelítésébe nyújtson betekintést, különös tekintettel az explicit mikroökonómiai megalapozású, általános egyensúlyi megközelítést alkalmazó modellekre. A tárgy ebben épít a hallgatók már meglévő makroökonómiai ismereteire is. A tárgy célja egyrészt az, hogy a hallgatók megtanuljanak modellszerűen gondolkodni a makroökonómiai kérdésekről, másrészt az, hogy képesek legyenek a makroökonómiai szakirodalom értő feldolgozására.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.</p> <p><i>Képesség:</i> Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus első része a makroökonómiai változók mérésével és a gazdasági növekedés két alapvető modelljével foglalkozik. A második egy egyszerű reál üzleti ciklus modellt épít fel grafikus formában és a gazdaság ingadozások megértésén túl egyéb kérdések megértésére is használja.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>A kurzus klasszikus előadásokból illetve szemináriumokból áll, amelyek során a modellek építjük fel értelmezzük, esetleg kritizáljuk vagy számolási példával illusztráljuk.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A vizsga szóbeli, amire előre meghatározott tételesor alapján lehet felkészülni.</p>								
<p>Kötelező szakirodalom: Williamson, Stephen D.: Makroökonómia. Osiris, Budapest, 2009.</p> <p>Ajánlott szakirodalom: Pete Péter: Bevezetés a monetáris makroökonómiába. Osiris, Budapest, 1996. Gregory Mankiw: Makroökonómia. Osiris, Budapest, 1999. Misz József – Palotai Dániel: Makroökonómia feladatgyűjtemény. Panem, Budapest, 2004. (az adott tananyaghoz tartozó részek)</p>								

Gregory Mankiw: Makroökonómia. Osiris, Budapest, 1999.
 Misz József – Palotai Dániel: Makroökonómia feladatgyűjtemény. Panem, Budapest, 2004.

Heti bontott tematika	
1.	A makroökonómiai fő kérdései és a változók mérése
	TE*: A hosszú és a rövid távú kérdések „neoklasszikus” és a „tradicionális” megközelítésének különbségei, a GDP háromféle megközelítése
	Gazdasági növekedés: a malthusi modell
	TE: A népességnövekedés és a jövedelemnövekedés összefüggése fix termelési tényező mellett
	Gazdasági növekedés: a Harrod-Domar-modell és a Solow-modell
	TE: A tőkeakkumuláció szerepének megértése; a Solow-modell steady state-jének levezetése, a technológiai változás jelentősége.
2.	Az egy időszakos makroökonómiai modell általános egyensúlyi keretben I
	TE: A reprezentatív szereplők viselkedésének megértése
	Az egy időszakos makroökonómiai modell általános egyensúlyi keretben II
3.	TE: Az általános egyensúlyi logika, és a modell működtetésére való képesség.
	Az intertemporális modell, és a ricardói ekvivalencia
	TE: A megtakarítási döntés modellje, az államadósság jelentősége
	A gazdasági ciklusok egyensúlyi magyarázatai I
4.	TE: Az egyperiódusos modell kétperiódusossá való bővítése, az optimalitási kritériumok értelmezése a modell grafikus reprezentációja.
	A gazdasági ciklusok egyensúlyi magyarázatai II
	TE: A modell működtetése, a technológiai sokk hatásának értelmezése, a pénz és a pénzpiaci bevezetése a modellbe
	Munkanélküliség hosszú távon: keresési modell és a hatékony bérek elmélete
	TE: A modellek feltevéseinek megértése, az egyensúly levezetése, a modellek korlátai

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi pénzügyek				Kódja:	GT_MNGL009-17	
	angolul:	International Finance						
Felelős oktatási egység:		Számvitel és Pénzügy Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Máté Domicián			beosztása:	egyetemi adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Szabó Andrea			beosztása:	egyetemi adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tantárgy célja a mesterképzésben résztvevő hallgatók megismertetése a nemzetközi pénzügyi, illetve valuta-rendszerek összefüggéseivel, melynek megértése megkerülhetetlen a mai gazdaságpolitikai és az üzleti döntéshozatalban.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.								
<i>Képesség:</i> Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.								
<i>Attitűd:</i> Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A szemeszter során a hallgatók megismerkednek néhány nemzetközi makroökonómiai modellel, áttekintést kapnak a nemzetközi pénzügyi rendszerek intézményi háttéréről, majd a nemzetközi pénzügyek korábbi és aktuális kérdései kerülnek előtérbe.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az elméleti megalapozás után a gyakorlatokon elhangzottak, megoldott feladatok, elvégzett és kiosztott esettanulmányok.								
Értékelés								
A félévközi munka kollokviumi jeggyel zárul, amely a zárthelyi dolgozat(ok) és a szemináriumi munka eredményeként tevődik össze.								
Vizsgát csak az a hallgató tehet, aki megszerzi a félévi aláírást, melynek feltételei:								
<ul style="list-style-type: none"> a szemináriumokon való részvétel: 3 alkalomnál több hiányzás esetén – függetlenül attól, hogy igazolt vagy igazolatlan a távollét – a TVSZ 11. § (2) alapján nem adunk aláírást. 								
Az érdemjegy (100%) megszerzésének követelményei:								
<ul style="list-style-type: none"> a hallgatók a félév során két alkalommal zárthelyi dolgozatban bizonyíthatják tudásukat. A hallgatóknak lehetőségük van a szemináriumon egy, az oktatókkal előzetesen egyeztetett ajánlott irodalmat kiselőadás formájában feldolgozni és előadni. A kiselőadás értékelése beleszámít a félév végi jegybe maximum 10%-kal. 								
A vizsga eredményei a következők szerint alakulnak:								

0-50%	elégtelen
50-59%	elégséges
60-69%	közepes
70-79%	jó
80% felett	jeles

Kötelező szakirodalom:

Krugman, P. A – Obstfeld, M. (2003): Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika. Panem Könyvkiadó, 2003, Budapest

Ajánlott szakirodalom:

Major Klára – Szabó-Bakos Eszter – Szilágyi Katalin (2004): Nemzetközi gazdaságtan feladatgyűjtemény. Panem Könyvkiadó, 2004, Budapest

Mishkin, F. S. (2013): The Economics of Money, Banking, and Financial Markets) 10th edition, (The Addison-Wesley series in economics)

Titman, S. – Keown, A. J. – Martin, J. D. (2013): Financial Management. Principles and Applications – 12nd edition,- Pearson.

Heti bontott tematika	
	A félévi tantárgyi követelmények és feladatok ismertetése.
	TE* Megismeri a kurzus követelményeit.
	A nemzeti jövedelem elszámolása. A nemzetközi fizetési mérleg.
	TE Megismeri a nemzeti jövedelem elszámolását és a nemzetközi fizetési mérleget.
	Devizapiac és az árfolyamalakulás.
	TE Képes megérteni a devizapiac és az árfolyamalakulás kapcsolatát.
	Pénz, kamatláb és valutaárfolyam.
	TE Képes megérteni a pénz, kamatláb és valutaárfolyamok összefüggéseit.
	Árszínvonal és valutaárfolyam. Kamatlábak és a PPP.
	TE Képes megérteni az árszínvonal és valutaárfolyamok, a kamatlábak és a PPP összefüggéseit.
	Rögzített árfolyam és devizapiaci intervenció.
	TE Képesse válik a rögzített árfolyam és devizapiaci intervenció működésének megértésére
	I. Zárthelyi Dolgozat
	TE A megszerzett tudás átadására képes lesz.
	BESZÁMOLÁSI HÉT
	TE Félévközben felmerül t problémák gyakorlása.
	A nemzetközi pénzügyi rendszer története, a nemzetközi pénzügyi rendszer és intézmények.
	TE Megismeri a nemzetközi pénzügyi rendszer történetét, a nemzetközi pénzügyi rendszer és intézmények működését.
	Gazdaságpolitika és koordináció a lebegő árfolyamok rendszerében.
	TE Képesse válik a gazdaságpolitika és koordináció a lebegő árfolyamok rendszerében megértésére.
	Optimális valutaövezetek és az európai tanulságok.
	TE Képesse válik Optimális valutaövezetek és az európai tanulságok levonására.
	Fejlődő országok: válság és reform. A nemzetközi pénzügyi válságok
	TE Képesse válik a fejlődő országok példáin keresztül a válság és reformok kezelésére és kialakítására.
	II. Zárthelyi Dolgozat
	TE A megszerzett tudás átadására képes lesz.
	Konzultáció
	TE Félévközben felmerült problémák gyakorlása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi politikai gazdaságtan				Kódja:	GT_MNGL011-17	
	angolul:	International political economy						
Nemzetközi gazdaság és gazdálkodás mesterképzési szak								
Felelős oktatási egység:		Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:			
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti	2	Kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Szentesiné Dr. Sigér Fruzsina		beosztása	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:	Szentesiné Dr. Sigér Fruzsina		beosztása	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a nemzetközi politikai gazdaságtan megközelítéseit és bemutassa néhány érdekes területét. A makroökonómia, a világgazdaságtan és a közösségi döntések határterületeként a kurzus keretében a legfontosabb nemzetközi intézmények és politikák megismerésére kerül sor. Megpróbálja integrálni a nemzetközi gazdaság- és politikaelméletet egyfelől, illetve komoly érzékenységet tanúsít a nemzetközi gazdaság színterén zajló valós események, történések iránt.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket. - Ismeri a társadalmi-gazdasági összefüggéseket, és az azokat befolyásoló tényezőket lokális, regionális, nemzeti és nemzetközi szinteken. - Ismeri és használja a közgazdasági, nemzetközi gazdasági, világgazdasági, gazdálkodási és döntési elméleteket és elemzési módszereket. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. - Képes gazdálkodó szervezetben, nemzetközi szervezetekben, kormányzati intézményekben, gazdasági munkakörben, külkereskedelmi, pénzügyi, fejlesztés politikai, gazdaságpolitikai folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervezni, szervezni, továbbá ennek során tanult elemeket és módszereket alkalmazni, következtetéseket megfogalmazni, javaslatokat tenni és döntéseket hozni. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. - Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé, nyitott a kapcsolatépítésre. - Jellemző rá a tudás megújításának képessége, a nyitott gondolkodásmód, a tolerancia és az együttműködési készség. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban. - Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<ul style="list-style-type: none"> - fontosabb gazdaságelméletek - piacgazdaságok osztályozása - a nemzetközi gazdasági interakciókban meghatározó országok modellszerű összevetése - az elmúlt két évtized legfontosabb gazdasági és gazdaságpolitikai változásai - a nemzetközi pénzügyi architektúra lehetséges fejlődési irányai 								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- A tantermi előadásokat az oktató tartja.
- Gyakorlati órákon a kiadott cikkek közös elemzése zajlik.

Értékelés

- Közös cikkelemzésben való aktív részvétel 20%-ot jelent a félévi jegyből.
- A félév írásbeli vizsgával zárul, ahol 80% szerezhető. A végső értékelés a következő: 0-57% elégtelen (1), 58-68% elégséges (2), 69-78% közepes (3), 79-89% jó (4), 90-100% jeles (5).
- Az A, B és C vizsga is írásbeli.
- Ismételt vizsga esetén sem vesznek el az évközi pontok.

Kötelező szakirodalom:

Gilpin, Robert (2004): Nemzetközi politikai gazdaságtan. BUCIPE, Budapest

Ajánlott szakirodalom:

Oatley, Thomas (2010): International Political Economy. Pearson, New York
 Csaba László (2016): Economic systems: constraints and driving forces. in: Hámori Balázs - Rosta Miklós (szerk.): Constraints and Driving Forces in Economic Systems. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing
 Kornai János (2016): The sytem paradigm revisited: Clarifications and additions in the light of experiences in the post-socialist region. Acta Oeconomica, vol.66, no.4, pp547-596.
 Farkas Beáta (2016): Models of Capitalism in the EU: Post-Crisis Perspectives. Houndmills-New York: Palgrave MacMillan
 Rodrik, Dani (2015): Economics Rules: Why Economics Works, When It Fails and How to Tell the Difference. Oxford- New York: Oxford University Press

Heti bontott tematika	
	Fogalmak, módszer, irányzatok TE: A hallgató megismeri a nemzetközi politikai gazdaságtan alapfogalmait, módszereit, irányzatait.
	Az új nemzetközi gazdasági rend és a politikai gazdaságtan természete TE: A hallgató megismeri a nemzetközi politikai gazdaságtan az új nemzetközi gazdasági rend és a politikai gazdaságtan természetének összefüggéseit.
	A gazdaság neoklasszikus felfogása, valamint a nemzetközi politikai gazdaságtan szemléletmódja TE: A hallgató megismeri a gazdaság neoklasszikus felfogását, valamint a nemzetközi politikai gazdaságtan szemléletmódját.
	Új gazdasági elméletek és politikai jelentőségük TE: A hallgató megismeri az új gazdasági elméleteket és politikai jelentőségüket.
	A politikai gazdaságtan nemzeti rendszerei TE: A hallgató megismeri a politikai gazdaságtan nemzeti rendszereit.
	A nemzetállamok szerepe a világgazdaságban TE: A hallgató megismeri a nemzetállamok szerepét a világgazdaságban.
	A világgazdaság irányítása – globális kormányzás TE: A hallgató megismeri világgazdaság irányításának lehetőségeit, a globális kormányzás összefüggéseit
	A regionális integrációk politikai gazdaságtana TE: A hallgató megismeri a regionális integrációk politikai gazdaságtanát.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Kutatásmódszertan				Kódja:	GT_MNGL007-17
		angolul:	Research Methodology					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vezetés-és Szervezéstudományi Intézet Emberi Erőforrás Menedzsment Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		nincs				Kódja:	–	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	nem	Heti	–	Heti	–	Gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	igen	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Kun András István		beosztása:	docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:		–		beosztása:	–	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A tantárgy célja betekintést nyújtani a tudományos kutatómunka (kutatásmódszertan) elméletébe és gyakorlatába. Az órák során ismertetésre kerülnek a tudományos gondolkodás és a tudományos vizsgálati módszer alapvető elméletei. A szemináriumok további alkalmi során az egyéni vagy csoportos kutatómunkához szükséges gyakorlati ismeretek kerülnek átadásra. A kurzus átfogó képet nyújt a szakirodalom-elemzés, a kvalitatív és kvantitatív empirikus módszerek a tudományos közlemények, prezentációk témakörében egyaránt.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. - Érti a szervezetek működése során felmerülő problémák és új jelenségek megoldási módozatait, illetve a kritikus feldolgozására irányuló módszereket. - Elsajátította a képzésnek megfelelő területeken az alapvető (funkcionális) gyakorlati módszereket és megoldásokat, valamint ezek hasznosításának lehetőségeit. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. - Képes a vezetés-szervezés tudományágában a kutatások és azok eredményeinek kritikus értékelésére. - Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. - Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja. - Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére. - Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. - Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek. - Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

Tudományos és üzleti kutatás. Kutatási téma meghatározása. Irodalom-elemzés. Kutatási filozófia és az elmélet kialakításának megközelítései. Kutatástervezés. Kutatási etika. Mintavétel. Szekunder adatok használata. Primer adatgyűjtés: megfigyelés és kísérlet, interjúk és fókusz csoportok, kérdőívészés. Kvalitatív és kvantitatív adatelemzés. Az eredmények közzlése: írás és prezentáció.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Interaktív szemináriumok és hallgatói önálló kutatómunka.
Értékelés Beadandó dolgozat 40%. Írásbeli vizsga 60%.
Kötelező szakirodalom: Saunders, Mark. – Lewis, Philip – Thornhill, Adrian (2016): <i>Research Methods for Business Students</i> . 7th edition. Pearson, Harlow.
Ajánlott szakirodalom: Babbie, E. R. (2003): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi, Budapest. Babbie, Earl R. (2011): The Basics of Social Research, 5th edition. Nelson Education, Toronto. Babbie, Earl R. (2011): The Practice of Social Research, 14th edition. Cengage Learning, Boston, MA. Bär, Siegfried (2003): Professzorok és alattvalók. Akadémiai Kiadó, Budapest. Bär, Siegfried (2005): A cég. Akadémiai Kiadó, Budapest. Mérő László (2003): Új észjárások: a racionális gondolkodás ereje és korlátai. Tercium, Budapest. Popper, K. R. (1997): A tudományos kutatás logikája. Európa, Budapest. Sajtos László – Mitev Ariel (2009): SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv. Alinea Kiadó, Budapest. Székelyi Mária – Barna Ildikó (2005): Túlélőkészlet az SPSS-hez. Typotex Kiadó, Budapest. Taylor B. – Sinha G. – Ghoshal T. (2006): Research Methodology: A Guide For Researchers In Management And Social Sciences. Prentice Hall of India, New Delhi.

Heti bontott tematika	
	Kutatómunka az üzleti és a tudományos világban. TE*: A hallgatók megismerik a tudományos és az üzleti kutatások alapjait.
	Kutatási téma meghatározása. TE. A hallgatók képessé válnak az a kutatási téma meghatározására.
	Irodalom-elemzés. TE. A hallgatók elsajátítják a kritikai irodalom-elemzéshez szükséges ismereteket.
	Kutatási filozófia és az elmélet kialakításának megközelítései. TE: A hallgatók megismerkednek a kutatási filozófiákkal és megközelítésekkel, képessé válnak a saját kutatásukhoz megfelelő megközelítésmód kiválasztására.
	Kutatástervezés. TE: Konceptualizáció, operacionalizáció, kutatási terv készítése.
	Kutatási etika. TE: A hallgatók megismerkednek a kutatás során szükséges etikai normákkal, elvárásokkal.
	Mintavétel. TE: A hallgatók megismerkednek a mintavétel típusaival és a minta jellemzőivel,
	Szekunder adatok használata. TE: A hallgatók megismerkednek a megfigyelés és kísérlet módszereivel.
	Megfigyelés és kísérlet TE: A hallgatók megismerkednek az emberierőforrás-fejlesztés stratégiai szintű feladataival, módszereivel.
	Interjúk és fókusz csoportok. TE: A hallgatók megismerkednek az interjúzás és a fókuszcsoporthoz kutatás módszereivel.
	Kérdőívészés TE: A hallgatók megismerkednek a kérdőívesmódszerrel.
	Kvantitatív adatelemzés TE: A hallgatók megismerkednek a kvantitatív adatelemzés módszereivel.
	Kvalitatív adatelemzés TE: A hallgatók megismerkednek a kvalitatív adatelemzés módszereivel.

	Az eredmények közzlése: írás és prezentáció.
	TE A hallgatók megismerkednek a tudományos közzlési módok alapvető fajtáival, ezek elvárásaival.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Globális Vállalati Stratégiák és Többszintű Kormányzás				Kódja:	GT_MNGL019-17	
	angolul:	Global Corporate Strategies and Multi-Level Governance						
Felelős oktatási egység:		DE, GTK, Világgazdaság és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	magyar	
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Frankó Krisztina		beosztása:	egyetemi adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A hallgató megismeri a nemzetközi menedzsment jelentőségét és annak komplexitását. Az alábbi témakörökben szerzett ismeretek által a félév végén a hallgató képes a nemzetközi vállalatok komplex működésének értelmezésére, elemzésére és az egyetemi tanulmányai során megszerzett ismeretei szintetizálására. Témakörök: A nemzetközi menedzsment alapjai; Etika és társadalmi felelősség; Kultúra; Nemzetközi kommunikáció; Nemzetközi stratégia; Többszintű kormányzás; Szervezeti struktúra; Nemzetközi humán erőforrás menedzsment; Tárgyalástechnika; A nemzetközi menedzsment jövője.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A hallgató elméleti ismereteket szereznek a globális vállalatok működéséről, működési környezetéről és az őket érintő kihívásokról. Az elméleti ismereteken túl a hallgatók idegen nyelvű tudományos cikkek és tanulmányok megismerésével mélyítik el tudásukat. A megszerzett tudásukat gyakorlati példákon, esettanulmányokon, feladatokon keresztül tanulják meg alkalmazni. A megoldásokat a szemináriumokon írásban és/vagy szóban előadják.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>Alapvető összefüggések felismerése és a globális környezet jelentette kihívásokat értelmezni képes innovatív, analitikus, gondolkodásmód elsajátítása. Csoportmunka keretében egy esettanulmány írásban történő feldolgozása és szóbeli prezentálása.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő és átfogó képet kapjon a globálisan működő vállalatokról, értelmezni tudja a többszintű kormányzást, annak jelentőségét. Etikus, proaktív magatartást tanúsítson a csoportos feladatok elvégzése során és fogékony legyen az új szakmai ismerete befogadására.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Az elmélet megértésével a hallgató, mint a globális vállalatok potenciális munkavállalója vagy más érintettje komplex módon, az összefüggéseiket felismerve értelmezni tudja a vállalat piaci szerepét, helyzetét és megérti annak működését. Figyelemmel kíséri a globális környezetet érintő változásokat és képes azok alapján felelősséggel döntést hozni.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>Bevezetés, alapfogalmak; Stratégia, Stratégiai tervezés és menedzsment; A globális vállalat stratégiai elemzésének folyamat; Globális környezet elemzése; A globális piacra lépés megjelenési formái; Telephelyválasztás, Versenysztratégiák, Globális értékláncok</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>A hallgatók az előadásokon elméleti ismereteket szereznek, ezen ismereteiket az oktató által kijelölt idegen nyelvű tudományos cikkek és tanulmányok megismerésével és azok szemináriumokon történő megvitatásával mélyítik el. A félév során, a szemináriumokon a hallgatók kis csoportokban dolgoznak, s az óráról órára kiadott feladatokat együtt oldják meg, azokról prezentációkat és nyomtatott anyagot készítenek, melyeket az órákon megvitatnak, értékelnek.</p>								

Értékelés

A hallgatók egy előre kiadott esettanulmányt a félév során megismert és elsajátított elmélet alapján elemeznek és megoldanak. A hallgatók az esettanulmányt a szorgalmi időszakban az oktató részére e-mailben PDF formátumban elküldik (a konkrét határidőt az első oktatási alkalommal határozza meg az oktató a hallgatókkal egyeztetve). Ez az aláírás feltétele. A hallgatók az órán való aktív részvételért plusz pontot kaphatnak, ennek mértéke maximum 10 százalékpont. A hallgatók a tanultak alapján zárthelyi vizsgadolgozatot írnak. Amennyiben a vizsgadolgozat érdemjegye közepes vagy annál jobb, akkor a hallgató megajánlott jegyet kap. Egyéb esetben a hallgató a vizsgaidőszakban vizsgát tesz.

Kötelező szakirodalom:

MORSCHETT, DIRK; SCHRAMM-KLEIN, HANNA; ZENTES, JOACHIM (2010): STRATEGIC INTERNATIONAL MANAGEMENT – TEXT AND CASES, 2ND ED., GABLER: WIESBADEN, ISBN: 978-3-8349-2535-0

DUANE, IRELAND, R.; HOSKISSON, ROBERT E.; HITT, MICHAEL A. (2009): THE MANAGEMENT OF STRATEGY: CONCEPTS AND CASES, 8TH ED. MASON, OH : SOUTH-WESTERN CENGAGE LEARNING, ISBN: 978-0-324-58127-0

ÉS EGYÉB AZ OKTATÓ ÁLTAL A FÉLÉV SORÁN KIJELELT TANANYAG (CIKK, ESETTANULMÁNY).

Ajánlott szakirodalom:

GRIFFIN, RICKY; PUSTAY, MICHAEL (2013): International Business, Global Edition, 7th ed., Harlow, Pearson, ISBN: 978-1-292-01821-8

RUGMAN, ALAN; COLLINSON, SIMON (2012): International Business, 6th ed., Harlow, Pearson, ISBN 978-0-273-76097-9

HOLLENSEN, SVEND (2014): Global Marketing – A Decision-oriented Approach, 6th ed., Harlow, Prentice Hall, ISBN 978-0-273-77316-0

Félévi bontott tematika

	Témakörök
1.	Bevezetés TE: Ismeri a félév során feldolgozásra kerülő témaköröket. Ismeri a tantárgy hallgatása által megszerezhető ismereteket. Elméleti alapok TE: Ismeri a globális vállalatokkal és a nemzetköziesedés folyamatával kapcsolatos alapvető köz-gazdasági és menedzsment elméleteket. Globális üzleti tevékenység okai, motivációi TE: Ismeri a vállalatok globális piacra lépését motiváló tényezőket. Külső környezeti hatások TE: Ismeri a globalizáció és a nemzetközi környezet jelentette aktuális kihívásokat.
2.	Kultúra, mint befolyásoló tényező TE: Ismeri és érti a nemzeti és a szervezeti kultúra jelentőségét. A globalitás és teljesítmény kapcsolata TE: Ismeri és érti a globalizáció jelentette gazdasági lehetőségeket és értékelni tudja a vállalatok teljesítményét. Többszintű kormányzás TE: A többszintű kormányzás fogalmának megismerése és értelmezése a globális vállalatok tekintetében.
3.	Nemzetközi tevékenység kialakítása és koordinálása - struktúra és kultúra szerepe TE: Ismeri és érti a stratégia-struktúra-kultúra fogalmi háromszög összefüggéseit globális környezetben. Formális és informális koordinációs mechanizmusok TE: Érti és ismeri a formális és informális koordinációs mechanizmusok közötti különbséget és értelmezni tudja azok szerepét. Globális vállalatok piacra lépési módja TE: Ismeri a nemzet-közi piacra lépés lehetséges módjait és értelmezni tudja a koordinációs mechanizmusok szerepét. Piacok, hierarchiák, kooperációk TE: Értelmezni tudja e három fogalom összefüggéseit a globális vállalatok tükrében.

4.	<p>Az értéklánc TE: Értelmezni tudja egy globális vállalat érték-láncát és érti az egyes tevékenységek globális, vállalati szintű szerepét, helyzetét</p> <p>Szolgáltatások nemzetköziesedése TE: Érti a szolgáltatások nemzetköziesedésének folyamatait és értelmezni tudja a digitalizáció jelentette kihívásokat a szolgáltató szektor tekintetében.</p> <p>Összefoglalás, félév zárása TE: Ismeri és érti a nemzetközi menedzsment jelentőségét és annak komplexitását. Ismeri a gyakorlatban felmerülő problémákat. Képes nemzetközi környezetben proaktívan dolgozni, viselkedni.</p>
----	--

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Haladó nemzetközi marketing			Kódja:	GT_MNGL005-17	
		angolul:						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet, Marketing Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		Marketing			Kódja:	alapszakon		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti		Heti		K	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Kiss Marietta		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja a hallgatók magas szintű felkészítése a nemzetközi üzleti lehetőségek felismerésére, a marketingdöntések nemzetközi piaci környezetben való megalapozására, előkészítésére és eredményes végrehajtására. Az elméleti ismeretek gyakorlati elmélyülését a szemináriumok keretében megoldott esettanulmányok és egyéni projektmunka segítik.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Érti a gazdálkodó szervezetek marketingtevékenységének szervezését, működését nemzetközi környezetben.
- Birtokában van a nemzetközi marketing területén a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri és használja a nemzetközi marketing elméleteit és döntési módszereit.
- Ismeri és érti a nemzetközi marketing szakirodalmi eredményeinek feldolgozásához, illetve innovatív gyakorlati munkához szükséges problémamegoldó technikákat.
- Ismeri és érti a nemzetközi marketingfolyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és problémamegoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.
- A köznyelv magas szintű ismerete mellett birtokában van a marketing szaknyelvnek, kifejezési és fogalmazási sajátosságainak.

Képesség:

- A nemzetközi marketing területén önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- Gazdálkodó és nonprofit szervezetekben marketingfolyamatokat tervez, irányít, a marketing-erőforrásokkal gazdálkodik.
- Képes a nemzetközi marketing területén szakmailag megalapozott vélemény megfogalmazására, döntések előkészítésére és meghozatalára. Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.
- Képes hatékony nemzetközi marketingstratégiák kidolgozására. Képes a nemzetközi üzleti környezet geopolitikai, társadalmi, kulturális és vallási vonatkozásainak elemzésére.
- Képes gazdálkodó szervezetben, nemzetközi szervezetekben, kormányzati intézményekben nemzetközi marketingtevékenységet tervezni, szervezni, továbbá ennek során tanult elemeket és módszereket alkalmazni, következtetéseket megfogalmazni, javaslatokat tenni és döntéseket hozni.
- Csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, a tevékenységet tervezi, irányítja, szervezi, koordinálja, értékeli.

Attitűd:

- Kritikusan viszonyul saját, illetve társai munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a nemzetközimarketing-problémák kezelésében. Kötelességének tartja a hibák kijavítását.
- Nyitott és befogadó a nemzetközimarketing-tudomány és -gyakorlat új eredményei iránt.
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére.
- Jellemző rá a tudás megújításának képessége, a nyitott gondolkodásmód, a tolerancia és az együttműködési készség.

Autonómia és felelősség:

- A nemzetközi marketing területein önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, e területeken önállóan lát el elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősséget vállal saját munkájáért.
- Kezdeményező a nemzetközimarketing-problémák megoldásában, nemzetközi marketingstratégiák kialakításában.
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus a következő témaköröket öleli fel: A nemzetközi marketing fogalma, koncepciói; A külpiacon lépés motivátorai és akadályai; Nemzetközi piacutató; Makro- és mikro-környezet-elemzés a nemzetközi marketingben; Nemzetközi piacszegmentáció és célpiacképzés; A külpiacon lépés formái; Nemzetközi termék-, promóciós, ár- és disztribúciós politika.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások (az előadás diát a hallgatók tanulás céljából megkapják), tantermi vita, megbeszélés, otthoni felkészülés a kötelező irodalomból, esettanulmányok feldolgozása egyénileg és csoportmunkában, órán és/vagy házi feladatként, egyéni projekt munka.

Értékelés

A félév során a szemináriumokon és/vagy otthon a hallgatók a kiadott feladatokat megoldják, azokról prezentációkat és nyomtatott anyagot készítenek, melyeket az órákon előadnak, beadnak, megvitatnak, értékelnek.

Emellett a hallgatók egyénileg elkészítenek egy marketingtervet, ami egy létező vagy kitalált termék teljes külpiacon viteli és piacon tartási terve. A marketingtervet a hallgatók egy legalább 15 oldalas házi dolgozat formájában nyomtatva adják be a megadott határidőig. A házi dolgozat későbbi beadása naponta 10%-kal csökkenti az egyébként megszerzett pontot. A házi dolgozat nem pótolható, nem helyettesíthető mással, csak egyszer adható be, nincs javítási lehetőség. A házi dolgozatra a szakdolgozat formai és tartalmi követelményei vonatkoznak. Plágium esetén a házi dolgozatért pont nem jár, 0 pontos házi dolgozat az aláírás megtagadását vonja maga után.

A hallgatók kiselőadást vállalhatnak (maximum két darabot) valamilyen nemzetközi marketing témából, melyért darabonként maximum 5 százalékpontot kaphatnak. A félév végi jegy a következőképpen áll össze:

- Órai munka, házi feladatok, házi dolgozat: 30%

- Írásbeli vizsga: 70%

Valamennyi vizsga (A, B, C) írásbeli. A szemináriumról hozott pontok a B és C vizsgák eredményébe is beszámítanak. Érdemjegyek:

0–50% elégtelen (1)

51–62% elégséges (2)

63–74% közepes (3)

75–86% jó (4)

87–100% jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

REKETTYE GÁBOR–TÓTH TAMÁS–MALOTA ERZSÉBET (2015): Nemzetközi marketing. Akadémiai Kiadó, Budapest

Ajánlott szakirodalom:

ALBAUM, GERALD–DUERR, EDWIN (2008): International Marketing and Export Management. Prentice Hall, 6th Edition

BRADLEY, FRANK (1991): International Marketing Strategy. Prentice Hall, New York

CATEORA, PHILIP R. (1996): International Marketing. 9th ed., Richard D. Irwin, a Times Mirror Higher Education Group, Inc., Chicago

DELI ZSUZSA (2005): Nemzetközi marketing. Műegyetemi Kiadó, Budapest

DANKÓ LÁSZLÓ (1998): Nemzetközi marketing. Pro Marketing Egyesület, Miskolc

ESZES ZOLTÁN–SZABÓNÉ STREIT MÁRIA–SZÁNTÓ SZILVIA–VERES ZOLTÁN (szerk.) (2001): Globális Marketing. Műszaki Könyvkiadó, Budapest

KEEGAN, WARREN J.–GREEN, MARK C. (2013): Global Marketing: Global Edition. Prentice Hall, 7th Edition

MALOTA ERZSÉBET–KELEMEN KATALIN (szerk.) (2011): Nemzetközi marketing a hazai gyakorlatban. Pearson Custom Publishing, Budapest

REKETTYE GÁBOR–FOJTIK JÁNOS (2009): Nemzetközi marketing. Dialóg Campus Kiadó, Budapest

TÓTH TAMÁS (2009): Nemzetközi marketing. Akadémiai Kiadó, Budapest

TÖRZSÖK ÉVA (szerk.) (1995): Nemzetközi marketing. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest

Heti bontott tematika

	Bevezetés, követelmények ismertetése. A nemzetközi marketing fogalma, koncepciói
	TE* A hallgatók megismerik a nemzetközi marketing definícióját, fokozatait, koncepcióinak hagyományos és újszerű csoportosítását, a sztenderdizálás és adaptáció kérdéseit, az önreferencia-kritériumot és a nemzetközi marketingtevékenység folyamatát.
	A külpiacon lépés motivátorai és akadályai. Nemzetközi piackutatás
	TE A hallgatók betekintést nyernek a nemzetközi kereskedelem okait magyarázó elméletekbe, a külpiacon lépés reaktív és proaktív motivátoraiba, valamint akadályaiiba. A hallgatók megismerik a nemzetközi piackutatás fogalmát, sajátosságait, folyamatát, beleértve a nemzetközi környezetben használható piackutatási módszereket, azok specifikumait.
	Makrokörnyezet-elemzés a nemzetközi marketingben
	TE A hallgatók részletesen megismerkednek a makrokörnyezet kulturális elemével mint a nemzetközi marketing hangsúlyos részével, bemutatásra kerül számos kultúramodell, az idegen kultúrához való alkalmazkodás kérdésköre, valamint a kultúraelemek és a marketing kapcsolata. Megismerik a makrokörnyezet további elemeit is: a gazdasági (beleértve a gazdasági integrációkat), a politikai (beleértve a politikai kockázatokat), a jogi (beleértve a

	főbb jogrendszerek eltéréseit és néhány „marketing-jogsabályt”), a földrajzi és a technológiai környezetet. Végül tárgyalásra kerül az üzleti távolság fogalma.
	Mikrokörnyezet-elemzés a nemzetközi marketingben TE A hallgatók megismerik a nemzetközi marketingtevékenység megalapozásához szükséges mikrokörnyezet-elemzés részeit: bemutatásra kerülnek a fogyasztói magatartás, a versenytársak elemzésének, valamint a beszállítók és egyéb partnerintézmények nemzetközi vonatkozásai.
	Nemzetközi piacszegmentáció és célpiacképzés TE A hallgatók megismerik a nemzetközi piacszegmentáció fogalmát, a piacválasztás kérdéseit, stratégiáit, módszereit és lépéseit, a nemzetközi célpiacképzés fogalmát és stratégiáit.
	A külföldre lépés formái TE A hallgatók tisztában lesznek a külföldre lépés formáját meghatározó tényezőkkel, a külföldre lépés formáinak különböző csoportosításával, a lehetséges külföldre lépési formák (direkt és indirekt export, licenc-értékesítés, franchise, szerződéses termeltesítés, közös vállalkozás, közvetlen külföldi tőkebefektetés) jellemzőivel, előnyeivel és hátrányaival.
	Nemzetközi termékpolitika TE A hallgatók megismerik a sztereotípiák és adaptálás termékpolitikai kérdéseit, a nemzetközi termékpolitikai stratégiákat, beleértve az új termék fejlesztésének stratégiáját is, valamint a nemzetközi termékstratégiák és a piacra lépési módok közötti összefüggéseket. Betekintést nyernek a nemzetközi termékstruktúra tervezésének kérdéseibe, valamint egyéb termékpolitikai döntésekbe (nemzetközi termékvonala és időzítés, nemzetközi minőségpolitika, nemzetközi márkapolitika, nemzetközi csomagolás és címkézés – beleértve az ország eredet-hatást, nemzetközi fogyasztói kiszolgálás).
	Nemzetközi promóciós politika TE A hallgatók megismerik a nemzetközi promóciós politika lehetséges céljait, elemeit (nemzetközi reklám, vásárlásösztönzés, PR, személyes eladás), illetve stratégiáját.
	Nemzetközi árpolitika TE A hallgatók ismerik a nemzetközi árpolitikai célokat, a nemzetközi ár meghatározás módszereit, az alkalmazható árkedvezményeket, felárat, a globális és lokális árak kérdéskörét, az áreszkáláció jelenségét, a speciális külkereskedelmi ügyletek árképzését, valamint a fizetési eszközöket és módokat.
	Nemzetközi disztribúciós politika TE A hallgatók megismerik a disztribúciós csatorna lehetséges típusait a külföldre lépési módoktól függően, a disztribúciós csatorna struktúrájának kérdéseit, tervezési szempontjait, a fuvarozási formákat, a fuvarozási költségek és kockázatok megosztásának lehetséges módjait, a raktározás kérdéseit, illetve a nemzetközi disztribúciós stratégiák típusait, kiemelve a szolgáltatók stratégiáit.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Haladó fejlődésgazdaságtan I.				Kódja:	GT_MNGL006-17	
	angolul:	Advanced Development Economics I.						
Felelős oktatási egység:		Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	4	magyar
Levelező	x	Féléves	15	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Erdey László			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Erdey László			beosztása	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók elmélyüljenek a gazdasági növekedés legfontosabb kérdéseiben. Tanulmányozzuk a gazdasági növekedés és fejlődés legfontosabb meghatározóit, illetve azok hiányát a szegény országokban. Megismerkedünk a legfontosabb elméleti modellekkel, illetve az empirikus elemzések és esettanulmányok szemszögén keresztül is megvizsgáljuk azokat. A kurzus első része a fejlődés jelentésére koncentrál, majd azokkal a belső és külső tényezőkkel foglalkozunk, amelyek ösztönzik vagy hátráltatják a fejlődést, befejezésül néhány speciális témát vizsgálunk meg, mint az oktatás, a környezet valamint a jövedelemeloszlás és a fejlődés kapcsolata. A hallgatók egyéni és csoportos projektmunkája segíti a témában történő elmélyülést.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a társadalmi-gazdasági összefüggéseket, és az azokat befolyásoló tényezőket lokális, regionális, nemzeti és nemzetközi szinteken.
- Ismeri és használja a közgazdasági, nemzetközi gazdasági, világgazdasági, gazdálkodási és döntési elméleteket és elemzési módszereket.
- elemzési és problémamegoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.
- A köznyelv magas szintű ismerete mellett birtokában van a gazdasági szaknyelvnek, kifejezési és fogalmazási sajátosságainak, az anyanyelven és legalább két idegen nyelven is.

Képesség:

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes a munkaköréhez tartozó összetett szakfunkciók ellátására, szervezésére, irányítására, módszertanok kreatív alkalmazására, szakmailag megalapozott vélemény megfogalmazására, döntések előkészítésére és meghozatalára. Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.
- Képes a vállalati, régiós, állami és nemzetközi szervezetek működésében megjelenő problémák és az új környezeti jelenségek önálló felismerésére, feladatok kijelölésére, megoldására.
- Képes hatékony nemzetközi üzleti stratégiák kidolgozására. Képes a nemzetközi üzleti környezet geopolitikai, társadalmi, kulturális és vallási vonatkozásainak elemzésére.
- Képes gazdálkodó szervezetben, nemzetközi szervezetekben, kormányzati intézményekben, gazdasági munkakörben, külkereskedelmi, pénzügyi, fejlesztés politikai, gazdaságpolitikai folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervezni, szervezni, továbbá ennek során tanult elemeket és módszereket alkalmazni, következtetéseket megfogalmazni, javaslatokat tenni és döntéseket hozni.
- Hazai és nemzetközi projekteknél, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, vezetőként a tevékenységet tervezi, irányítja, szervezi, koordinálja, értékeli.

Attitűd:

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.
- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Elkötelezett az általános társadalmi értékek mellett, szociálisan érzékeny mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban.
- Elkötelezettség jellemzi a minőség, a fenntarthatóság és a sokszínűség iránt. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését.
- Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé, nyitott a kapcsolatépítésre.

Autonómia és felelősség:

- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.
- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekből, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Komparatív gazdasági fejlődés. A gazdasági növekedés és fejlődés klasszikus elméletei. A fejlettség és alulfejlettség legújabb modelljei. Szegénység, egyenlőtlenség és fejlődés. Népeség-növekedés és gazdasági fejlődés. Városiasodás és vidékről városba költözés: elmélet és politika. Humántőke: az oktatás és az egészség szerepe a gazdaságfejlődésben. Agrártranszformáció és vidékfejlődés. A környezet és a fejlődés

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Interaktív elméleti előadások. A gyakorlatokon esettanulmányok, önálló adatelemzés, ország- és régiótanulmányok készítése, prezentáció.	
Értékelés	
Csoportos projekt, cikkfeldolgozás, házi feladatok	40%
Zárthelyi dolgozat	60%
0-60% elégtelen, 61-70% elégséges, 71-80% közepes, 81-90% jó, 91-110% jeles	
Kötelező szakirodalom:	
Michael P. Todaro—Stephen C. Smith (2015): Economic Development, 12th Edition, Pearson, kijelölt részek A félév során kiadott cikkgyűjtemény	
Ajánlott szakirodalom:	
Abhijit V. Banerjee—Esther Duflo (2011) : Poor Economics, A Radical Rethinking of the Way to Fight Global Poverty and the Ways to End It, Random House India David N. Weil (2013): Economic Growth, 3rd Edition, International Edition, Pearson James M. Cypher – James L. Dietz: The Process of Economic Development, Routledge E. Wayne Nafziger: Economic Development, Cambridge University Press	

Heti bontott tematika	
1.	<p>A fejlődésgazdaságtan tárgyköre, alapvető kérdései – globális perspektívában</p> <p>TE*: Hogyan él a világ másik fele? A közgazdaságtan és a fejlődésgazdaságtan. Mit értünk fejlődés alatt. A millenniumi és a fenntartható fejlődési célok.</p> <p>Komparatív gazdasági fejlődés</p> <p>TE: A fejlődő országok közös jellemzői. A fejlődő világ meghatározása. A fejlődés alapvető mutatói: reáljövedelem, egészség és oktatás. Az életszínvonal és a képességek holisztikus mérése. A fejlődő világ jellemzői: sokféleség az egységben. Konvergencia és divergencia.</p> <p>A gazdasági növekedés és fejlődés klasszikus elméletei</p> <p>TE: A lineáris növekedési modell. A strukturális átalakulás elméletei és mintázatai. A nemzetközi-függőségi forradalom. A neoklasszikus szabadpiaci ellenforradalom.</p> <p>A fejlettség és alulfejlettség legújabb modelljei</p> <p>TE: Solow-n túl, a növekedés új megközelítései. Az alulfejlettség mint koordinációs kudarc. Többszörös egyensúlyi helyzetek. A Big Push. Kremer O-gyűrű elmélete. A gazdasági növekedés mint önfelfedezés. A Hausmann-Rodrik-Velasco-féle növekedésdiagnosztikai keretrendszer.</p>
2.	<p>Szegénység, egyenlőtlenség és fejlődés</p> <p>TE: Elosztás és fejlődés: kritikus kérdések. Az egyenlőtlenség és a szegénység mérése. Szegénység, egyenlőtlenség és társadalmi jólét. Abszolút szegénység. A mély szegénységű csoportok gazdasági jellemzői. Beavatkozási lehetőségek.</p> <p>Népességnövekedés és gazdasági fejlődés</p> <p>TE: Népességnövekedés és életminőség: múlt, jelen és jövő. A demográfiai átmenet. A családnagyság mikroökonómiai modellje. Beavatkozási lehetőségek.</p> <p>Városiasodás és vidékről városba költözés: elmélet és politika</p> <p>TE: A migrációs és urbanizációs dilemma. A városok szerepe. Az óriásvárosi koncentráció problémája. A városi informális szektor. Migrációs és fejlődés. A vidékről városba költözés gazdasági elmélete. Beavatkozási lehetőségek.</p> <p>Humántőke: az oktatás és az egészség szerepe a gazdaságfejlődésben</p> <p>TE: Az oktatás és az egészség központi szerepe. Az emberi tőke megközelítés. Gyermekmunka. Nemek közötti rés. Az oktatási rendszerek és a fejlődés. Az egészség mérése és eloszlása. A betegségek terhei. Egészség, termelékenység és politika.</p>
3.	<p>Mezőgazdasági átalakulás és vidékfejlesztés</p> <p>TE: A mezőgazdasági átalakulás és a vidékfejlesztés imperatívusza. A mezőgazdasági növekedés: eddigi fejlődés és új kihívások. A fejlődő világ mezőgazdasági rendszerei. A nők</p>

	szerepe. A gazdálkodói viselkedés és a mezőgazdasági fejlődés mikroökonómiai modellje. Beavatkozási lehetőségek.
	A környezet és a fejlődés
	TE: A környezet és a fejlődés: alapvető összefüggések. Globális felmelegedés és klímaváltozás. A környezeti kérdések gazdasági modelljei. Az urbanizáció és a környezet. Az esőerdők kiirtásának lokális és globális következményei. Beavatkozási lehetőségek.
	A fejlesztéspolitikai döntéshozatal és a piacok, az állam és a civil társadalom szerepe.
	TE: Az egyensúly kérdése. Gazdaságtervezés: misztikum és realitás. A fejlesztéspolitikai tervezés: néhány alapvető módszer. Kormányzati kudarcok. A piacgazdaság és a fejlődés. A Washington konszenzus és ami utána van. Az NGO-k szerepe. Kormányzati trendek és reformok.
	Átfogó esettanulmány és prezentáció I.
	TE: önálló esetfeldolgozás és prezentáció
	Átfogó esettanulmány és prezentáció II.
	TE: önálló esetfeldolgozás és prezentáció
	Szintézis
	TE: A félév során tanultak összefoglalása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi gazdaságpolitikák				Kódja:	GT_MNGL008-17	
	angolul:	International Economic Policy						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	L	Féléves	15	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Czeglédi Pál			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Czeglédi Pál			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerkedjenek a gazdaságpolitika alapösszefüggéseivel és alapvető dilemmáival, az országok illetve gazdasági rendszerek összehasonlításával feltárható intézményi és gazdaságpolitikai különbségekkel, a tipikus intézményi-gazdaságpolitikai berendezkedések fő jellegzetességeivel. A kurzus során a hallgatók megszerezhetik az ahhoz szükséges tudást, hogy összehasonlító módszerrel képesek legyenek a makroökonómia, a nemzetközi gazdaságtan, a gazdaságpolitika elméleti összefüggéseinek alkalmazására, esettanulmányok elemzésére, a következtetések általánosítására és a tapasztalatok összegzésére.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.								
<i>Képesség:</i>								
Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.								
<i>Attitűd:</i>								
Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus első része a gazdaságpolitika közgazdasági elemzésének néhány klasszikus kérdésével foglalkozik: a jóléti közgazdaságtani és a politikai gazdaságtani megközelítés különbségeivel, a fiskális és a monetáris politikáról való gondolkodás néhány meghatározó modelljével. A második rész egyrészt bevezeti az összehasonlító közgazdaságtani nézőpontot és tárgyalja az intézmények jelentőségét. Majd mindezek alkalmazásaként kerül sor a kínai átalakulás, az euróökonómia problémáinak elemzésére.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás diasorral kiegészítve, tanulmányok feldolgozása								
Értékelés								
A félév teljesítésének nincs feltétele. A hallgatók kiselőadás tartására vállalkozhatnak az ajánlott irodalmakból. Egy kiselőadás tartása 20 százalékkal járulhat hozzá a félév végi jegyhez. Ha többen adnak elő egy irodalmat, akkor 20 százalék osztható az előadók között attól függően, hogy az adott tanulmány idegennyelvű-e és mennyire nehéz.								
A vizsga írásbeli.								
Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:								
0 - 50% – elégtelen								
50%+1 pont - 62% – elégséges								

63% - 74% – közepes
75% - 86% – jó
87% - 100% – jeles

Kötelező szakirodalom:

Bara Z. – Szabó K. (2007): Összehasonlító közgazdaságtan. Gazdasági rendszerek, országok, intézmények. Budapest: Aula Kiadó. (A kijelölt fejezetek).
Benczes I. – Kutasi G. (2010): Költségvetési pénzügyek. Budapest: Akadémiai Kiadó.
Stiglitz, J. E. (2000): A kormányzati szektor gazdaságtana. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapest.
Szabó K. (2007): Összehasonlító közgazdaságtan. Budapest: Aula Kiadó. (A kijelölt fejezet).
Williamson, S. D. (2009): Makroökönómia. Osiris, Budapest. (A kijelölt fejezetek)

Ajánlott szakirodalom:

Bergh, A. (2014): What Are the Policy Lessons from Sweden? *New Political Economy*, forthcoming. [link](#)
Henning, C. R. – Kessler, M. (2012): Fiscal Federalism: US History for Architects of Europe's Fiscal Union. Breugel Essay and Lecture series, January. [link](#)
Jonung, L. – Drea, E. (2010): It Can't Happen, It's a Bad Idea, It Won't Last: U.S. Economists on the EMU and the Euro, 1989-2002. *Econ Journal Watch*, 7(1), 4-52. [link](#)
Kornai J. (2004): Mit tanulhatnak a posztzocialista átalakulás útjára lépő országok az átmenet eddigi tapasztalataiból? *Közgazdasági Szemle*, 51(10), 899-923.
Mody, A. (2013): A Schuman Compact for the Euroe Area. Breugel Essay and Lecture Series, November [link](#)
Paldam, M. (2003): Economic Freedom and the Success of the Asian Tigers: An Essay on Controversy. *European Journal of Political Economy*, 19(3), 453–477.
Veress J. (szerk.) (2009): *Gazdaságpolitika a globalizált világban*. Budapest: Typotex. (a kijelölt fejezetek)

Háttéranyag a 2. és 3. előadásblokkhoz:

Berg, A. (2008): A Race to the Bottom for the Welfare States? In: Bergh, A. – Höijer, R. (eds.): *Institutional Competition*. Cheltenham: Edward Elgar. 182-201.
Curzon-Price, V. (2008): Fiscal Competition and the Optimiazion of Tax Revenues for Higher Growth. In: Bergh, A. – Höijer, R. (eds.): *Institutional Competition*. Cheltenham: Edward Elgar. 154-181.
De Grauwe, P. (2013): The Political Economy of the Euro. *Annual Review of Political Science*, 16, 153-170.
Djankov, S. – Glaeser, E – La Porta, R. – Lopez-de-Silanes, F. – Shleifer, A. (2003): The New Comparative Economics. *Journal of Comparative Economics*, 31(4). 595-619.
Höijer, R. (2008): Tax Competition and Tax Cartels. In: Bergh, A. – Höijer, R. (eds.): *Institutional Competition*. Cheltenham: Edward Elgar. 129-154.
Selgin, G. (2012): Incredible commitments: Why the EMU Is Destroying Both Europe and Itself. *Cato Journal*, 33(1), 143-154.
Vaubel, R. (2004): The Future of The Euro: A Public Choice Approach. *Cato Journal*, 24(1–2), 151-161.

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés; az állami szerepvállalás indokai I
	TE*: A jóléti közgazdaságtan szemléletmódja, piaci kudarcok
	Az állami szerepvállalás indokai II
	TE: A közösségi választások szemléletmódja: kormányzati kudarcok
	Pénz, bankrendszer és a monetáris politika alapkérdései
	TE: A dinamikus inkonzisztencia és jelentősége, a Friedman-szabály, a Diamond és Dybvig bankroham-modellje
	A fiskális politika szerepe
TE: A költségvetési deficit különböző kiszámítási módjai, az államadósság fenntarthatósága	
2.	Az összehasonlító közgazdaságtan nézőpontja
	TE: Az állami beavatkozás alapkérdése mint a magán és állami tulajdon közötti átváltás
	A piacgazdaság intézményrendszere
	TE: Az intézmények jelentősége, típusai a nyugati világ fejlődésében alapvető szerepet játszó intézményi innovációk
3.	Kína
	TE: A kínai szocializmus átalakulása, a 80-es évek reformjai, tények a kínai gazdasági növekedésről
	Az euró politikai gazdaságtana
	TE: Az euró „ortodox” és „keynesi” kritikájának érvei
	Fiskális föderalizmus, adóverseny és jóléti állam
TE: Az adóverseny káros vagy hasznos voltára vonatkozó érvek áttekintése	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga				Kódja:	GT_MNGL010-17
	angolul:	Law for international business relations					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet, Gazdasági Jog Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-
Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti	0	Kollokvium	magyar
Levelező	x	Féléves	15	Féléves	0		
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Törő Emese			beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	dr. Horváth Adrienn			beosztása:	megbízott óraadó
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a nemzetközi jog mindhárom aspektusához, így nemzetközi közjoghoz, a nemzetközi kollíziós magánjoghoz és a nemzetközi gazdasági kapcsolatokhoz tartozó legfontosabb kérdésekkel.</p> <p>A közjogi részben az államok és a nemzetközi szervezetek alapvető sajátosságai, majd a nemzetközi szerződések létrehozásának és megszűnésének tárgyalása kap helyet, tekintettel arra, hogy e szereplők és folyamatok alapvetően határozzák meg a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogi környezetét. Tárgyalásra kerülnek továbbá a nemzetközi közjog aktuális kérdései, elsődlegesen az emberi jogok, illetve a természeti környezet védelme tekintetében.</p> <p>A magánjogi részben a nemzetközi elemet tartalmazó, de alapvetően magánjogi problémák megoldásába nyerhetnek bepillantást a hallgatók. Megismerik a nemzetközi kollíziós magánjog alapvető problémáit, a kollíziós problémák mibenlétét, valamint a kollíziós normák alkalmazásának módját. A nemzetközi gazdasági forgalom szempontjából jelentőséggel bíró dologi jogi, illetve kötelmi jogi kapcsolóelvek részletesen is tárgyalásra kerülnek.</p> <p>A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának tárgyalásakor az általános jellemzők és tendenciák mellett a hallgatók megismerik a nemzetközi forgalom legtipikusabb szerződéseinek sajátosságait, így többek között az adásvétel, a nemzetközi csere, a fuvarozás, a szállítmányozás és a franchise jogi szabályozását, valamint a kapcsolódó fizetési műveleteket.</p>							
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika gyakorlatát, trendjeit és azok hatásait. Ismeri a nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek által adott kereteket.</p> <p><i>Képesség:</i> A vállalati, régiós, állami és nemzetközi szervezetek működésében megjelenő problémák és az új környezeti jelenségek önálló felismerésére, feladatok kijelölésére, megoldására. Képes gazdálkodó szervezetben, nemzetközi szervezetekben, kormányzati intézményekben, gazdasági munkakörben, külkereskedelmi, pénzügyi, fejlesztés politikai, gazdaságpolitikai folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervezni, szervezni, továbbá ennek során tanult elemeket és módszereket alkalmazni, következtetéseket megfogalmazni, javaslatokat tenni és döntéseket hozni.</p> <p><i>Attitűd:</i> Elkötelezettség jellemzi a minőség, a fenntarthatóság és a sokszínűség iránt. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését. Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé, nyitott a kapcsolatépítésre.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.</p>							
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>megismerkednek a nemzetközi jog mindhárom aspektusához, így nemzetközi közjoghoz, a nemzetközi magánjoghoz és a nemzetközi gazdasági kapcsolatokhoz tartozó legfontosabb kérdésekkel.</p> <p>A nemzetközi közjog alapvető fogalmainak, jogforrásainak és szereplőinek bemutatása nélkülözhetetlen a nemzetközi jog mélyrehatóbb tanulmányozásához. A szükséges elméleti alapok átadását követően az állam, mint a nemzetközi jog legfontosabb szereplője kerül bemutatásra, az államok létrejöttének és megszűnésének módjai mellett az államterület kérdéseinek jogi specifikumaival is megismerkednek a hallgatók. Az államok mellett a kormányközi nemzetközi szervezetek működéséről, szervezeti felépítéséről, és döntéshozatali sajátosságairól is külön előadás keretében hallhatnak a hallgatók. A</p>							

<p>nemzetközi közjog aktuális kérdései is bemutatásra kerülnek, elsődlegesen az emberi jogok, illetve a természeti környezet védelme tekintetében.</p> <p>A magánjogi részben a nemzetközi kollíziós magánjog alapvető problémája kerül bemutatásra. a kollíziók feloldására szolgáló kapcsoló elvekkkel, és azok gyakorlati alkalmazásával együtt. Külön előadások keretében tárgyaljuk a dologi jogi, és a kötelmi jogi kapcsolóelveket.</p> <p>A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának tárgyalásakor a nemzetközi gazdasági kapcsolatokra vonatkozó általános jellemzők és tendenciák mellett a hallgatók megismerik a nemzetközi forgalom legtipikusabb szerződéseinek sajátosságait, így többek között az adásvétel, a fuvarozás, a szállítmányozás és a franchise jogi szabályozását. A nemzetközi tranzakciókhoz kapcsolódó fizetési módozatok is bemutatásra kerülnek, a vonatkozó értékpapírjogi kérdések tárgyalása mellett.</p>
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>A tantárgy sokszínűségéből adódóan az előadások során folyamatosan adott a kérdések és problémák felvetésének lehetősége. A hallgatók érdeklődésüknek, tájékozottságuknak megfelelően vehetnek fel olyan, a tananyaghoz kapcsolódó kérdéseket, melyek jelentős jogi aspektussal is rendelkeznek. Az oktatók részéről folyamatos visszacsatolás, valamint vitaindító kérdések felvetése is jellemző az órák során.</p>
<p>Értékelés</p> <p>Az írásbeli dolgozatok értékelése során elért eredmények értékelése az alábbiak szerint történik:</p> <p>0-50%: elégtelen 51%-60%: elégséges 61%-70%: közepes 71%-85%: jó 86-100%: jeles</p>
<p><i>Kötelező szakirodalom:</i></p> <p>Bánrévy Gábor (2015): A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, Szent István Társulat, Budapest. Kovács Péter (2011): Nemzetközi közjog, Osiris Kiadó, Budapest. Mádl Ferenc- Vékás Lajos (2012): Nemzetközi magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.</p> <p><i>Ajánlott szakirodalom:</i></p> <p>Burián László- Czigler Dezső Tamás- Kecskés László – Vörös Imre (2010): Európai és magyar nemzetközi kollíziós magánjog, KRIM Bt., Budapest. Siska Katalin- Szemesi Sándor (2006): A nemzetközi jog története, Debreceni Egyetem Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen. Szemesi Sándor (2011): A nemzetközi jog alapintézményei. Lícium Art Kiadó, Debrecen.</p>

Heti bontott tematika	
1-5. óra	<p>A nemzetközi jog rendszere, jogforrásai, alanyai, alapfogalmai. A nemzetközi közjog alanyai: az állam és a kormányközi nemzetközi szervezetek. A nemzetközi szerződések joga, és a nemzetközi közjog aktuális kérdései.</p> <p>TE* A nemzetközi közjog alapvető fogalmainak, jogforrásainak és szereplőinek bemutatása nélkülözhetetlen a nemzetközi jog mélyrehatóbb tanulmányozásához. A féléves tananyag felépítését meghatározó hármas tagolás (nemzetközi közjog, nemzetközi kollíziós magánjog, nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga) bemutatásra kerül. Az államok létrejöttének és megszűnésének módjai mellett az államterület kérdéseinek jogi specifikumai is bemutatásra kerülnek. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok szempontjából meghatározó kormányközi nemzetközi szervezetek létrejötte, működése, szervezeti felépítése. A nemzetközi közjog szerződéskötési képességgel rendelkező jogalanyai között létrejött szerződések sajátosságainak bemutatása. A szerződések létrejötte, hatálya, érvényessége és érvénytelensége. A szerződések megszűnése a felek akaratából, illetve a nemzetközi jog általános szabályai alapján. Az emberi jogok védelmének történeti fejlődése, az emberi jogok védelmének alapelvei, valamint az emberi jogokkal kapcsolatos aktuális kérdések tárgyalása. A természeti környezet védelmével összefüggő nemzetközi kihívások, és azok kezelésére kiadott nemzetközi egyezmények tárgyalása. A nemzetközi környezetvédelmi jog alapelvei, a környezeti károk okozásáért való felelősségre vonás problémái. A bős-nagyymarosi vízlépcsőper, és a tiszai ciánszennyezés jogi aspektusai.</p>

6-10. óra	<p>A nemzetközi magánjog története és általános kérdései. A kollíziós szabály és alkalmazása Személyek joga, tulajdonjog és szerződések a nemzetközi magánjogban</p> <p>TE A nemzetközi kollíziós magánjog fejlődéstörténete, a kollíziós probléma megjelenéséhez szükséges gazdasági-társadalmi feltételek elemzése. A kollíziós probléma mibenléte, és a kollíziós probléma feloldását szolgáló kapcsolóelvek alapvető jellemzői. A nemzetközi gazdasági forgalom szempontjából jelentőséggel bíró dologi jogi, illetve kötelmi jogi kapcsolóelvek részletes tárgyalása.</p>
11-15 óra	<p>A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának általános jellemzői. Kötelmi jogi alapismeretek. Tipikus szerződések a nemzetközi kereskedelemben. Fizetési módozatok a nemzetközi kereskedelemben. Értékpapírjogi alapismeretek. Nemzetközi beruházások jogi védelme.</p> <p>TE A nemzetközi gazdasági kapcsolatok általános tendenciái, jellemzői. A kapcsolódó joganyag kialakulása, a joganyag kettős természetének bemutatása. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok tipikus jogforrásai, az unifikációs törekvések, a mintaszerződések, és az általános szerződési feltételek. A kötelmi jog alapelvei, a szerződések sajátosságai, alapelvei. A szerződés létrejötte, teljesítése és megszűnése. A szerződések érvénytelensége, semmisség és megtámadhatóság. Adásvétel, nemzetközi csere, bizományi szerződés. Fuvarozás, szállítmányozás, franchise. Fizetési számlák közötti fizetési módozatok megismertetése: átutalás, okmányos beszedés. Az akkreditív és a bankgarancia elhatárolása. Értékpapírjogi alapismeretek, az értékpapír fogalma, az értékpapírok csoportosítása. Részvény, kötvény, csekk, váltó, letéti jegy, közraktári jegy. A nemzetközi beruházásokkal kapcsolatos alapvető tendenciák, és a kapcsolódó jogintézmények bemutatása. A hazai szabályozás sajátosságai, és a vonatkozó nemzetközi szabályok.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	A világgazdaság történelme				Kódja:	GT_MNGL021-17	
	angolul:	Economic History of the World						
Felelős oktatási egység:		Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Mazsu János			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a modern világgazdasági rendszer születésének és formálódásának történetét, a globalizáció folyamatait és szerkezetét.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> A hallgató számára a gazdaságtörténet alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismerete,</p> <p><i>Képesség:</i> a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatoknak, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikáknak, jogszabályok változásainak értelmezése és alkalmazása javaslatai, döntései során,</p> <p><i>Attitűd:</i> A hallgató fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. - Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Az előadás célja a modern világgazdasági rendszer születésének, fejlődésének gazdaságtörténeti bemutatása, a világgazdasági rendszer szerkezeti és integrációs folyamataira. A megközelítés módszere: elemzés a gazdaság egy-egy hangsúlyos területének, problémájának elemzésén keresztül, a 19-20. századi regionális és globális folyamatokból vett példák segítségével. Arra törekszünk, hogy a kutatási területek, problémák, témakörök eredményeit, jellegzetességeit konkrét példák segítségével feltárjuk, és egyúttal bemutassuk az ipari modernizáció rövid és hosszú távú gazdasági és társadalmi következményeit, a globalizáció jellegét és előrehaladását. Az előadás kiegészítő célja annak az érzékeltetése, hogy a gazdaság- és társadalomtörténet olyan tudásterület, amelyek ismerete segíti a jelenkori gazdasági folyamatok megértését.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadás, prezentáció Gyakorlat: kis csoportos feldolgozás, tanulói prezentáció (esettanulmányok)</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban, Vizsgafeladat: az előadás tematikájában szereplő témák közül kettő, amelyek közül a vizsgázó egyet választhatóan dolgoz ki kifejtő módszerrel (esszé)</p>								

Kötelező szakirodalom:

- Cameron, Rondo: A világgazdaság története a kőkorszaktól napjainkig, Maecenas, Budapest, 1994.
- Nyugat-európai gazdaság- és társadalomtörténet. A rurális társadalomtól a gondoskodó államig. (ed. H. A. Dideriks, J. Th. Lindblad, D. J. Noordam, G. C. Quispel, B. M. A. de Vries) Osiris, Bp. 1995.
- Kövér György: Iparosodás agrárországban. Bp. , 1982.

Ajánlott szakirodalom:

- Norman J. G. Pounds: Európa történeti földrajza. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
- Randy C. Epping: Világgazdaság dióhéjban. Typotex Kiadó. Budapest, 2003

Heti bontott tematika	
1.	Fogalmak, recepciók, elméletek a modern gazdasági világrendszer kialakulásához
	TE* A félév fogalmi megalapozásának megértése
	A világkereskedelem jellege és térszerkezetei
	TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
	A modern világgazdaság kialakulása és az ipari kapitalizmus első korszakai
	TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
	A világgazdaság régiói, centrum/ok és perifériák
TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása	
2.	A modernizáció társadalomtörténete (demográfiai viszonyok, migráció, társadalmi mobilitás)
	TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
	Merre tovább?
TE A féléves anyag alapján kreatív kérdések, hipotézisek megfogalmazása	

A tantárgy neve:	magyarul:	Haladó Nemzetközi Menedzsment				Kódja:	GT_MNGL013-17	
	angolul:	Advanced International Management						
Felelős oktatási egység:		DE, GTK, Világgazdaság és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	magyar	
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Erdey László			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Frankó Krisztina			beosztása:	egyetemi adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A kurzus célja a hallgatók elméleti ismereteinek elmélyítése gyakorlati feladatokon keresztül. A hallgatónak lehetősége nyílik a megismert összefüggések, elméletek, modellek gyakorlati alkalmazására, esettanulmányok elemzésére. A kurzus lehetőséget biztosít az idegen nyelv ismereteinek alkalmazására, azok fejlesztésére.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A hallgató elméleti ismereteket szereznek a nemzetközi piac szereplőiről, a működési környezetről és a piaci szereplőket érintő kihívásokról. Az elméleti ismereteken túl a hallgatók idegen nyelvű tudományos cikkek és tanulmányok megismerésével mélyítik el tudásukat. A megszerzett tudásukat gyakorlati példákon, esettanulmányokon, feladatokon keresztül tanulják meg alkalmazni. A megoldásokat a szemináriumokon írásban és/vagy szóban előadják.								
<i>Képesség:</i>								
Alapvető összefüggések felismerése és a nemzetközi környezet jelentette kihívásokat értelmezni képes innovatív, analitikus, gondolkodásmód elsajátítása. Csoportmunka keretében egy esettanulmány írásban történő feldolgozása és szóbeli prezentálása.								
<i>Attitűd:</i>								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő és átfogó képet kapjon a nemzetközi menedzsment témaköréről, értelmezni tudja a többszintű kormányzást, annak jelentőségét. Etikus, proaktív magatartást tanúsítson a csoportos feladatok elvégzése során és fogékony legyen az új szakmai ismerete befogadására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Az elmélet megértésével a hallgató komplex módon, az összefüggéseiket felismerve értelmezni tudja a nemzetközi piacra kilépni szándékozó és ott tevékenykedő vállalat (KKV is) piaci szerepét, helyzetét és megérti azok működését. Figyelemmel kíséri a globális környezetet érintő változásokat és képes azok alapján felelősséggel döntést hozni.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Témakörök: A nemzetközi menedzsment alapjai; Etika és társadalmi felelősség; Kultúra; Nemzetközi kommunikáció; Nemzetközi stratégia; Szervezeti struktúra; Nemzetközi humán erőforrás menedzsment; Tárgyalástechnika; A nemzetközi menedzsment jövője.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók az előadásokon elméleti ismereteket szereznek, ezen ismereteiket az oktató által kijelölt idegen nyelvű tudományos cikkek és tanulmányok megismerésével és azok szemináriumokon történő megvitatásával mélyítik el. A félév során, a szemináriumokon a hallgatók kis csoportokban dolgoznak, s az óráról órára kiadott feladatokat együtt oldják meg, melyeket az órákon megvitatnak, értékelnek.								

Értékelés

Az aláírás megszerzésének feltétele: Egy az oktató által meghatározott (kötelező irodalomból) esettanulmány feldolgozása és e-mailben PDF formátumban az oktató részére való megküldése. (Beadási határidő meghatározása az első oktatási alkalommal.)

Plusz pont szerzésének lehetősége (maximális 10%): Órai aktivitás

Kötelező szakirodalom:

DERESKY, HELEN (2014): International Management Managing Across Borders and Cultures, Text and Cases: International Version, 10th Edition, Pearson, New York 2010 ISBN13: 978-0-273-78705-1

Ajánlott szakirodalom:

ADLER, NANCY; GUNDERSEN, ALLISON (2008): International dimensions of organizational behavior, 5th Edition, International Student Edition Mason: Thomson South-Western 2008 ISBN 978-0-324-36074-5 ISBN 0-324-36074-6 ISBN978-0-324-36075-2 (int. st. ed.)

Félévi bontott tematika

	Témakörök
1.	<p>Bevezetés TE: Ismeri a félév során feldolgozásra kerülő témaköröket. Ismeri a tantárgy hallgatása által megszerezhető ismereteket.</p> <p>A nemzetközi menedzsment alapjai Deresky (2014): Chapter 1 TE: Ismeri és érti a nemzetközi menedzsment alapjait. Ismeri a nemzetközi környezetben működő vállalatokat érintő aktuális környezeti kihívásokat.</p> <p>Etika és társadalmi felelősség Deresky (2014): Chapter 2 TE: Ismeri és érti a társadalmi felelősségvállalás fogalmát és a vállalatokra vonatkozó etikus magatartás jelentőségét.</p> <p>Kultúra Deresky (2014): Chapter 3 TE: Ismeri és érti a kultúra jelentőségét a nemzetközi környezetben. Tudatosabban kommunikál nemzetközi környezetben.</p>
2.	<p>Nemzetközi kommunikáció Deresky (2014): Chapter 4 TE: Ismeri és érti a kultúra és kommunikáció jelentőségét a nemzetközi környezetben. Tudatosabban kommunikál nemzetközi környezetben. Különösen figyel a non-verbális kommunikáció jelentőségére.</p> <p>Nemzetközi stratégia Deresky (2014): Chapter 6 TE: Ismeri és érti a nemzetközi stratégiákat, azok közötti különbséget. Képes megfelelő stratégia kiválasztására és alkalmazására. Ismeri és érti a nemzetközi stratégiákat, azok közötti különbséget. Képes megfelelő stratégia kiválasztására és alkalmazására.</p> <p>Szervezeti struktúra Deresky (2014): Chapter 8 TE: Érti a struktúra különböző formáit és azok előnyeit, hátrányait. Értelmezni tudja a nemzetközi környezetben működő vállalatok komplex szervezeti struktúráit.</p> <p>Struktúra, kultúra és stratégia összefüggései esettanulmányok feldolgozásán keresztül értelmetve TE: Érti a stratégia, struktúra és kultúra összefüggéseit. Értelmezni tudja a nemzetközi környezetben működő vállalatok komplex szervezeti struktúráit.</p>
3.	<p>Nemzetközi humán erőforrás menedzsment 1. Deresky (2014): Chapter 9 TE: Érti és ismeri a nemzetközi humán erőforrás menedzsment komplexitását. Érti, hogy nemzetközi környezetben bővül a potenciális munkavállalók köre.</p> <p>Nemzetközi humán erőforrás menedzsment 2. Deresky (2014): Chapter 10 TE: Értelmezni tudja a munkaerő beszerzés, javadalmazás, fejlesztés, motiváció kérdéskörét nemzetközi környezetben.</p> <p>Nemzetközi humán erőforrás menedzsment 2. Deresky (2014): Chapter 11 TE: Érti és ismeri az expatriate fogalmát. Ismeri az expatriateok kiküldetésével, fogadásával, gondozásával és visszahívásával kapcsolatos feladatokat és higgadtan, empátikusan képes reagálni a nehéz szituációkban is.</p>
4.	<p>Tárgyalástechnika Deresky (2014): Chapter 5 TE: Ismeri és érti a nemzetközi környezet jelentette kihívásokat, ezért a félév során megszerzett ismeretekre támaszkodva képes tárgyalni. Megismeri a tárgyalások megszervezésének és levezetésének lépéseit. Ismeri a nemzetközi protokollra vonatkozó legfontosabb szabályokat és képes azok alkalmazására is.</p> <p>A nemzetközi menedzsment jövője TE: Ismeri és érti a nemzetközi menedzsment jelentette kihívásokat és ismeri a jövőbeli lehetséges trendeket.</p> <p>Összefoglalás, félév zárása TE: Ismeri és érti a nemzetközi menedzsment jelentőségét és annak komplexitását. Ismeri a gyakorlatban felmerülő problémákat. Képes nemzetközi környezetben proaktívan dolgozni, viselkedni.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi Számvitel és Információs Rendszerei						Kódja:	GT_MNGL022-17	
	angolul:	International Accounting								
2017/2018/1										
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet								
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:			
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali		Heti		Heti		Heti		GYAKORLATI JEGY	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10	Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve: Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó						besztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy										
<p>A képzés célja, hogy a hallgatók megismerjék</p> <ul style="list-style-type: none"> - az IFRS beszámoló tartalmi és formai követelményeit, - az általános és a sajátos értékelési szabályokat, - a beszámolóból nyerhető információk, és azok hasznosításának lehetőségeit. 										
Tanulás eredmények, kompetenciák:										
<i>Tudás:</i>										
A hallgató ismeri és érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét. Ismeri és érti a nemzetközi üzleti, számviteli, pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési,										
<i>Képesség:</i>										
A hallgató képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. Képes a hazai és nemzetközi gazdasági folyamatok, a gazdálkodó szervezetek környezetének rendszerszemléletű elemzésére. Képes hatékony nemzetközi üzleti stratégiák kidolgozására.										
<i>Attitűd:</i>										
A hallgató innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében, nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.										
<i>Autonómia és felelősség:</i>										
Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.										
A kurzus tartalma, témakörei										
AZ IFRS beszámoló tartalmi és formai követelményei, az általános és a sajátos értékelési szabályok, a beszámolóból nyerhető információk, azok hasznosításának lehetőségei.										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek										
Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon keresztül.										
Értékelés										
Az aláírás feltétele a félév során 2 alkalommal megírt zárthelyi dolgozat sikeres teljesítése, a vizsgaidőszakban a megszerzett ismeretek számonkérése szóbeli vizsga formájában történik.										
Kötelező olvasmány:										
Bartha Ágnes - Gellért Henriett – Madarasiné dr. Szirmai Andrea: Nemzetközi számviteli ismeretek, Perfekt, 2016 Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar Moodle oldalára feltöltött tananyagok										
Ajánlott szakirodalom:										
Lakatos – Kovács – Mohl – Rózsa – Szirmai: NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK elmélete és gyakorlata 2013. Magyarázatok és példák. MKVK Rózsa – Büdy – Karai: IFRS Példatár, Hessyn Informatikai és Oktatási Kft, 2016.										

IFRS szerinti beszámolók tanulmányozása (interneten számos megtalálható)
 Számvitel – Adó - Könyvvizsgálat szakmai folyóirat IFRS témájú cikkei
 International Accounting Standards Board www.iasb.org.uk
 Deloitte: <http://www.iasplus.com/fs/fs.htm>
 PWC anyagok: <http://www.pwc.com/gx/en/ifrs-reporting/index.jhtml>
 Ernst & Young anyagok: <http://www.ey.com/GL/en/Issues/Governance-and-reporting/IFRS>
<http://www.iasplus.com/index.htm>
<http://www.ifrs.org/Home.htm>

Bontott tematika	
5 óra	<p>A számvitel nemzetközi szabályozása. Harmonizáció. Számviteli szabályozás az EU-ban. Szabályozás standardokkal (IFRS). Az IFRS jogi környezete, kapcsolata az EU szabályozással. A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok Keretelvei (Framework). Az IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatások tartalmára, felépítésére, szerkezetére vonatkozó elvárások (IAS 1).</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a számvitel nemzetközi, regionális és nemzeti szabályozását, a standardokkal történő szabályozás lényegét. Ismeri az IFRS jogi környezetét, és kapcsolatát az EU szabályozással. Ismeri a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok Keretelveit (Framework). Ismeri az IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatások tartalmára, felépítésére, szerkezetére vonatkozó elvárásokat (IAS 1).</p>
5 óra	<p>Az immateriális javak megjelenítése, értékelési sajátosságai, közzétételre vonatkozó követelményei (IAS 38). Ingatlanok, gépek, berendezések megjelenítése, értékelési sajátosságai, közzétételre vonatkozó követelményei (IAS 16) Hitelfelvételi költségek (IAS 23). Állami támogatások elszámolása és az állami közreműködés közzététele (IAS 20). Befektetési célú ingatlanokra vonatkozó szabályozás az IFRS-ek rendszerében (IAS 40). Az értékvesztés témaköre (IAS 36).</p> <hr/> <p>TE: Ismeri az immateriális javak, ingatlanok, gépek, berendezések, hitelfelvételi költségek és állami támogatások, valamint a befektetési célú ingatlanok megjelenítésére, értékelési sajátosságaira, közzétételre vonatkozó követelményeket. Ismeri az értékvesztés elszámolására, megjelenítésére, közzétételre vonatkozó követelményeket.</p>
5 óra	<p>A készletek megjelenítése, értékelési sajátosságai, közzétételre vonatkozó követelményei (IAS 2, IAS 41). Bevételek megjelenítése, elszámolásának, értékelésének sajátosságai közzétételre vonatkozó követelményei (IAS 18, IFRS 15). A céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések fogalma, számviteli kezelése, közzétételre vonatkozó követelményei (IAS 37).</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a készletek, bevételek, valamint a céltartalékok, függő kötelezettségek megjelenítésére, értékelési sajátosságaira, közzétételre vonatkozó követelményeket.</p>
5 óra	<p>Nyereségadók (IAS 12). IFRS szerinti egyedi beszámolók áttekintése.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a nyereségadók megjelenítésére, értékelési sajátosságaira, közzétételre vonatkozó követelményeket. Ismeri az IFRS szerinti egyedi beszámolók felépítését, megjelenítésbeli sajátosságait.</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Haladó fejlődésgazdaságtan II.				Kódja:	GT_MNGL509-17	
	angolul:	Advanced Development Economics I.						
Felelős oktatási egység:		Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		specializációválasztás				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	4	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Erdey László			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Erdey László			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók az első kurzus során elsajátított témákon túl is elmélyüljenek a legfontosabb fejlesztéspolitikai kérdésekben. Továbbra is tanulmányozzuk a gazdasági növekedés és fejlődés legfontosabb meghatározóit, illetve azok hiányát a szegény országokban. Megvizsgáljuk a nemzetközi kereskedelem és a fejlődés kapcsolatát, a külső egyensúlyhiány, a krízisek és a stabilizációs politikák ezen országcsoportra gyakorolt hatását. Foglalkozunk a külföldi finanszírozás kérdéskörével: a hitelfelvétellel, az eladósodással, a beruházásokkal és a segélyekkel, a fejlődő országok monetáris és fiskális politikájával, illetve a nemzetközi szervezetek felzárkóztató szerepével. A hallgatók egyéni és csoportos projekt munkája segíti a témában történő elmélyülést.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a társadalmi-gazdasági összefüggéseket, és az azokat befolyásoló tényezőket lokális, regionális, nemzeti és nemzetközi szinteken.
- Ismeri és használja a közgazdasági, nemzetközi gazdasági, világgazdasági, gazdálkodási és döntési elméleteket és elemzési módszereket.
- elemzési és problémamegoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.
- A köznyelv magas szintű ismerete mellett birtokában van a gazdasági szaknyelvnek, kifejezési és fogalmazási sajátosságainak, az anyanyelven és legalább két idegen nyelven is.

Képesség:

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes a munkaköréhez tartozó összetett szakfunkciók ellátására, szervezésére, irányítására, módszertanok kreatív alkalmazására, szakmailag megalapozott vélemény megfogalmazására, döntések előkészítésére és meghozatalára. Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.
- Képes a vállalati, régiós, állami és nemzetközi szervezetek működésében megjelenő problémák és az új környezeti jelenségek önálló felismerésére, feladatok kijelölésére, megoldására.
- Képes hatékony nemzetközi üzleti stratégiák kidolgozására. Képes a nemzetközi üzleti környezet geopolitikai, társadalmi, kulturális és vallási vonatkozásainak elemzésére.
- Képes gazdálkodó szervezetben, nemzetközi szervezetekben, kormányzati intézményekben, gazdasági munkakörben, külkereskedelmi, pénzügyi, fejlesztés politikai, gazdaságpolitikai folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervezni, szervezni, továbbá ennek során tanult elemeket és módszereket alkalmazni, következtetéseket megfogalmazni, javaslatokat tenni és döntéseket hozni.
- Hazai és nemzetközi projekteknél, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, vezetőként a tevékenységet tervezi, irányítja, szervezi, koordinálja, értékeli.

Attitűd:

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.
- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Elkötelezett az általános társadalmi értékek mellett, szociálisan érzékeny mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban.
- Elkötelezettség jellemzi a minőség, a fenntarthatóság és a sokszínűség iránt. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését.
- Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé, nyitott a kapcsolatépítésre.

Autonómia és felelősség:

- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.
- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekből, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Komparatív gazdasági fejlődés. A gazdasági növekedés és fejlődés klasszikus elméletei. A fejlettség és alulfejlettség legújabb modelljei. Szegénység, egyenlőtlenség és fejlődés. Népeség-növekedés és gazdasági fejlődés. Városiasodás és vidékről városba költözés: elmélet és politika. Humántőke: az oktatás és az egészség szerepe a gazdaságfejlődésben. Agrártranszformáció és vidékfejlődés. A környezet és a fejlődés

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Interaktív elméleti előadások. A gyakorlatokon esettanulmányok, önálló adatelemzés, ország- és régiótanulmányok készítése, prezentáció.	
Értékelés	
Csoportos projekt, cikkfeldolgozás, házi feladatok	40%
Zárthelyi dolgozat	60%
0-60% elégtelen, 61-70% elégséges, 71-80% közepes, 81-90% jó, 91-110% jeles	
Kötelező szakirodalom:	
Michael P. Todaro—Stephen C. Smith (2015): Economic Development, 12th Edition, Pearson, kijelölt részek A félév során kiadott cikkgyűjtemény	
Ajánlott szakirodalom:	
Abhijit V. Banerjee—Esther Duflo (2011) : Poor Economics, A Radical Rethinking of the Way to Fight Global Poverty and the Ways to End It, Random House India David N. Weil (2013): Economic Growth, 3rd Edition, International Edition, Pearson James M. Cypher – James L. Dietz: The Process of Economic Development, Routledge E. Wayne Nafziger: Economic Development, Cambridge University Press	

Heti bontott tematika	
1.	A fejlődésgazdaságtanból eddig megismertek felelevenítése
	TE*: Az előző kurzus főbb pontjainak felidézése
	Gyakorlat
	TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
	A nemzetközi kereskedelem hatása a fejlődésre
	TE: Nemzetközi kereskedelmi elméletek és predikcióik. A szabadkereskedelmi elméletek kritikája a fejlődő országok tapasztalatainak kontextusában. Tradicionális paradigmák: exportósztonzés vs. importhelyettesítés. Iparpolitika. Dél-Dél kereskedelem és regionális integráció. A fejlett országok kereskedelempolitikája: a reform szükségessége, ellenállás az új protekcionista hullámoknak.
	Gyakorlat
	TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
	Fizetési mérleg, adósság, pénzügyi válságok és stabilizációs politikák a fejlődő országok szemszögéből.
	TE: külső egyensúlyhiány, eladósodás, az 1980-as adósságválság és a rá adott fejlesztéspolitikai reakciók, makroökonomiai instabilitás, klasszikus IMF stabilizációs politikák és kritikái. A globális pénzügyi válság és a fejlődő országok.
2.	Gyakorlat
	TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
	A fejlődő országok fiskális és monetáris politikája
	TE: a pénzügyi rendszer szerepe a fejlődésben. A központi bankok és egyéb rendszerek szerepe. Informális és mikrofinanszírozás. A pénzügyi rendszer reformja. A fejlődő
	Külső finanszírozás: lehetőségek és konfliktusok
	TE: a külső finanszírozás formái. Az FDI és a multinacionális cégek a fejlődő országokban. A jövedelem-hazautalások szerepe és növekedése. Segélyek és a velük kapcsolatos vita. Konfliktusok és fejlődés.

	országok fiskális politikája. Az állami vállalatok és a privatizáció. A közszféra a fejlődő országokban.
	Gyakorlat
	TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
3.	Gyakorlat
	TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
	Átfogó esettanulmány és prezentáció I.
	TE: önálló esetfeldolgozás és prezentáció
	Átfogó esettanulmány és prezentáció II.
	TE: önálló esetfeldolgozás és prezentáció
	Szintézis
	TE: A félév során tanultak összefoglalása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Kereskedelempolitika és nemzetközi tényezőáramlás				Kódja:	GT_MNGL510-17	
	angolul:	International Trade Policy and Factor Flows						
Felelős oktatási egység:		Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		nincs				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti	0	K	5	Magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Erdey László			beosztása:	Egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Márkus Ádám			beosztása:	Ügyvivő szakértő	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék és megértsék a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, valamint a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. További célként szerepel a tőke és a munkaerő nemzetközi áramlásának vizsgálata, valamint a kereskedelempolitikai eszközök kereskedelemre kifejtett hatásának becslése gravitációs regressziós keretrendszerben.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggések ismerete, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozó hatások kiértékelése</p> <p><i>Képesség:</i> modellszerű gondolkodás, elméleti módszerek gyakorlati alkalmazása, gazdaságpolitikai javaslatlattétel</p> <p><i>Attitűd:</i> konstruktivitás, kritikus gondolkodás, elemzőképesség, fejlődésre törekvés</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> döntésképes, felelősségteljes gondolkodás, gazdasági folyamatok elemzése</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kereskedelempolitika eszközrendszerének bemutatása, és jóléti hatásainak elemzése, politikai magyarázatai. A multilaterális intézményrendszer fejlődése és kritikái, lehetséges továbbfejlődésének útjai, a regionális integrációk kereskedelempolitikai vonatkozásai. A gravitációs modell ökonometriai kerete. Keresztmetszeti lineáris regresszió. Panelregressziós módszerek.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Modellszerű megvilágítás, számolásos feladatok reális, a valósághoz közelítő példákkal. Kereskedelempolitikai eszközök hatásainak vizsgálata ökonometriai módszerrel.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Félév végi vizsgadolgozat (70%) Házi feladatok (30%) 0-59% elégtelen, 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles</p>								
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>Krugman, P.R. – Obstfeld, M. (2015): International Economics, Theory and Policy, 10th Edition, Pearson International Edition Palánkai T. – Kengyel Á. – Kutasi G. – Benczes I. – Nagy S. Gy. (2011): A globális és regionális integráció gazdaságtana, Akadémiai Kiadó, Budapest (kijelölt részek)</p>								
<p>Ajánlott szakirodalom:</p> <p>Choi, E. K.—Hartigan, J. C. (eds) (2003): Handbook of International Trade, Blackwell Publishing</p>								

Choi, E. K.—Hartigan, J. C. (eds) (2005): Handbook of International Trade, Volume II, Economic and Legal Analyses of Trade Policy and Institutions, Blackwell Publishing

Cimoli, M.—Dosi, G.—Stiglitz, J. E. (eds) (2009): Industrial Policy and Development – The Political Economy of Capabilities Accumulation, Oxford University Press

Gandolfo, Giancarlo (2013): International Trade Theory and Policy, 2nd Edition, Springer

Hoekman, B.—Kostecki, M. M. (2001): The Political Economy of the World Trading System – The WTO and Beyond, Second Edition, Oxford University Press

Kerr, W. A.—Gaisford, James D. (eds) (2007): Handbook on International Trade Policy, Edward Elgar

King, P.—King, S. (eds) (2005): International Economics and International Economic Policy – A Reader, 4th Edition, McGraw-Hill/Irwin

Lynch, D. A. (2010): Trade and globalization – An introduction to regional trade agreements, Rowman & Littlefield Publishers, Inc., Lanham

Matsushita, M.—Schoenbaum, T. J., Mavroidis, Petros C. (2006): The World Trade Organization – Law, Practice, and Policy, The Oxford International Law Library, Oxford University Press

Trebilcock, M. J.—Howse, R. (2005): The Regulation of International Trade, 3rd Edition, Routledge

Head, K. – Mayer, T. (2013): Gravity Equations: Workhorse, Toolkit and Cookbook, [in:] Gopinath, Helpman and Rogoff (2013): Handbook of International Economics.

Heti bontott tematika	
1.	A WTO fejlődése és a regionalizmus hullámai A kereskedelempolitika eszközei A kereskedelempolitika politikai gazdaságtana Vámok jóléti hatása
	TE: A XX. század globális kereskedelmi rendszerének és fejlődésének megismerés, valamint a szabadkereskedelemben történő beavatkozás motivációinak, indítékainak, jóléti hatásainak megértése, a vámok számszerűsítése
2.	Kereskedelempolitika a fejlődő országokban Kereskedelempolitika a fejlett országokban Exporttámogatások jóléti hatása
	TE: A fejlett és fejlődő országok eltérő kereskedelempolitikájának megértése, exporttámogatások hatásának számszerűsítése
3.	Globalizáció, bérek, környezet A nemzetközi tőkeáramlás és munkaerőmobilitás elméleti és gyakorlati vonatkozásai Kvóták jóléti hatása
	TE: A globális integráció hatásainak megismerése, a tőkebefektetések valamint a migráció időbeli és térbeli vizsgálata, a kvóták hatásának számszerűsítése
4.	Gravitációs modellkeret a kereskedelempolitika vizsgálatához Keresztmetszeti regressziós technikák, elméleti feltételek Panelregressziós módszerek Kereskedelempolitika hatásának számszerűsítése
	TE: Regressziós technikák elsajátítása, a kereskedelempolitika hatásának becslése gravitációs modell alapján

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Az EU belső piaca	Kódja:	GT_MNGL503-17
	angolul:	Internal Market of the EU		

Felelős oktatási egység:	DE GTK VNKI Európai Integrációs Tanszék
--------------------------	--

Kötelező előtanulmány neve:	-	Kódja:	-
-----------------------------	---	--------	---

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali	Heti	2	Heti	2	K, GY	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr.Tóké Tibor	beosztása:	adjunktus
------------------------	-------	----------------------	------------	------------------

Tantárgy oktatásába bevont oktató	neve:	Dr.Tóké Tibor	beosztása:	adjunktus
-----------------------------------	-------	----------------------	------------	------------------

A kurzus célja, a mesterképzésben résztvevő hallgatók megismertetése az Európai Unió belső piacának rendszerével, működésével. A tárgy oktatóinak célja még annak elérése is, hogy a hallgatók majd a gyakorlatban is képesek legyenek ezen ismeretek alapján eligazodni a gazdasági életben, képesek legyenek a felmerülő problémákat értelmezni, elemezni, azokról önálló véleményt alkotni

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A közgazdász-jelölt a stúdium sikeres teljesítése után rendelkezik az Európai Unió belső piacával kapcsolatos alapvető fogalmak, elméletek, tények, ismeretével, elsajátította az azzal szaknyelvet, az EU belsőpiacával és annak működésével kapcsolatos legfontosabb összefüggéseket. Ismeri az EU belső piacával kapcsolatos legfontosabb történelmi eseményeket a belső piac kialakításának lépcsőfokait általánosságban és az egyes EU tagállamokra vonatkozóan. Tisztában van a belső piac működésével és az azzal kapcsolatban kialakult kihívások során felmerült problémákkal és az évek során az azokra adott válaszok jelentőségével. Ismeri a belső piac jogát, átlátja a folyamatos fejlődés következtében mélyülő integrációs területet.

Képesség:

Az elsajátított alapismeretek segítségével képes tájékozódni a belső piaccal kapcsolatos folyamatokban értékelni és elemezni azokat. A tanult elméletek és ismeretek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg az Európai Unió egységes belső piacával illetve annak fejlődésével kapcsolatban. Követi és értelmezi a belső piaccal kapcsolatos legfontosabb világgazdasági, nemzetközi folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során. Képes az egyes országok szerepének értékelésére az EU gazdaságában, ismeri az Unió gazdasági folyamatait az egységes belső piac szerepét.

Attitűd:

A kurzus elvégzése után, munkája során képes az EU belső piacával kapcsolatos változások illetve újdonságok befogadására illetve szakterületébe való beépítésére. Törekszik az elsajátított ismeretek figyelembevételére illetve a szakterületéhez szükséges az Európai Unió egységes belső piacával kapcsolatos információk figyelemmel kísérésére és ezen információk fölhasználására

Autonómia és felelősség:

Önállóan képes az elsajátított ismeretek alapján az az EU belső piacával kapcsolatos véleményalkotásra. Döntései későbbi munkája során ezeket az ismereteket felhasználja illetve képes azokat önállóan fölhasználni szakterületével kapcsolatban

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kezdetektől az egységes piacig: integrációelméleti alapok. A közös piac kialakulásának előzményei és az egységes Európa. A Szerződésektől a közös piac létrehozásáig. Az Egységes Belső Piaci Fehér Könyv és a SEA. Egységes piac: a politika új megközelítése, az 1980-as évektől 1993-ig, Jacques Delors. Az egységes piac és az intézményi reform kérdésének összekapcsolódása. A Maastrichti Szerződés. Az egységes piac és a négy alapszabadság – Az áruk szabad áramlása- Az EU árupiac. A személyek szabad áramlása -Az uniós polgárság. -Az EU munkaerőpiaca. A szolgáltatások szabad áramlása - Az EU szolgáltatási piaca. A tőke szabad áramlása - Egységes tőkepiac az EU-ban.

<p>A egységes belső piac elméleti és gyakorlati keretei. A belső piac joga. Versenypolitika: az egységes piac felügyelete. Az egységes belső piac első tíz évének eredményei. Az egységes belső piac fejlődésének sajátosságai és problémái 2003 és 2005 között. Az EU versenyképességének növelésére irányuló erőfeszítések. Az egységes belső piac továbbfejlesztése 2006-2017. Ipar és K+F politika, Európa 2020 stratégia. A belső piac egy sajátos esete: a közös agrárpolitika. Gazdasági és monetáris unió</p>	
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>A félév során a témával kapcsolatban hallgatók számára előadások megtartására kerül sor, az előadásokból készült anyagokat hallgatók a félév során megkapják, azokat a félév során a szakirodalmakkal együtt felhasználhatják a felkészüléshez. Emellett a gyakorlatok alkalmával a hallgatók aktív közreműködésével elemezzük az egyes EU tagállamok belső piaci szerepét illetve gazdasági kapcsolatát a többi EU tagállammal.</p>	
<p>Értékelés</p> <p>A félév írásbeli vizsgával zárul. A hallgatók ezen a vizsgán adnak számot a félévben megszerzett tudásukról. Emellett a gyakorlatokon szerzett érdemjegy és egy választott Európai Unió ország belső piaci kapcsolatrendszeréről készített beadandó dolgozat is beszámításra kerül. A félév végi jegy a kollokvium, a gyakorlaton megszerzett érdemjegy és a beadandó átlagolásával kerül kialakításra a következőképpen: Kollokvium érdemjegy 60% Gyakorlati teljesítmény 40%(órai aktivitás beadandó 20-20%). Az érdemjegy megállapítása: 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5).</p>	
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>Várnay Ernő – Papp Mónika (2010): Az Európai Unió joga. Complex Kiadó, Budapest, 1126p (XI. és XVIII. fejezet) Kengyel Ákos (szerk.): Az Európai Unió közös politikái. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2010, I, VI. és VII. fejezet</p>	
<p>Ajánlott szakirodalom:</p> <p>Marján Attila (szerk.): Az Európai Unió gazdasága: minden, amit az EU gazdasági és pénzügyi politikáiról tudni kell. Budapest : HVG, 2005, III.2, III.3, IV.2, IV.3, IV.6.a és b, IV.7a és c. fejezet Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról, HVG-ORAC Kiadó, 2011 Gáspár Pál: Az EU belső piacának fejlesztése, szerkezete és dinamikája; Rácz Margit: Az EU belső piacának fejlesztése, szerkezete és dinamikája. In: Fóti Gábor és Rácz Margit (szerk.): Az Európai Unió előtt álló kihívásokról és a magyar érdekekről, VKI és CEU ENS, Budapest, 2007, 121-144.o</p>	

Heti bontott tematika	
1.	A kezdetektől az egységes piacig I: Történet, integrációelméleti megközelítés TE: Az előadás után a hallgatók tisztában lesznek a közös piac kialakulásának előzményeivel a Római Szerződésektől az 1970-es évek válságáig.
	A kezdetektől az egységes piacig II: Az egységes piac: a politika új megközelítése TE: A hallgatók megismerik az 1980-as évek változásait, amikor átalakult a politika hozzáállása a gazdasági integráció mélyítéséhez. Ebben a folyamatban az olajválságok illetve Európa fokozatos gazdasági jelentőségcsökkenése mellett nagy szerepe volt Jacques Delors Bizottsági elnöknek.
	A kezdetektől az egységes piacig III- Az egységes piac és az intézményi reform kérdésének összekapcsolódása TE: A közös piac kialakításához szükség volt a Római Szerződés módosítására, ezzel kapcsolatban egy sor intézkedést kellett meghozni, ennek ismeretével a hallgatók megértik milyen hosszú út vezetett az egységes belső piac kialakításig illetve a gazdasági unió szintjéig. A hallgatók megismerik a Belső Piaci Fehér könyv intézkedéseit, illetve az Egységes Európai Okmány vonatkozó részeit.
	Az egységes piac és a négy alapszabadság I: Az áruk szabad áramlása- Az EU árupiaca TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek az egységes belső piac árukra vonatkozó szabályozásával.
	Az egységes piac és a négy alapszabadság II. A személyek szabad áramlása -Az EU munkaerőpiaca TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek a személyek szabad mozgására vonatkozó Európai Uniói szabályozással.
	Az egységes piac és a négy alapszabadság III. A szolgáltatások szabad áramlása - Az EU szolgáltatási piaca TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek az Európai Unió egységes belső piacának szolgáltatásokra vonatkozó szabályozásával.

2.	Az egységes piac és a négy alapszabadság IV. A tőke szabad áramlása - Egységes tőkepiac az EU-ban
	TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek a tőkére vonatkozó EU-s szabályozással.
	A egységes belső piac elméleti és gyakorlati keretei
	TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek az egységes belső piac működésével illetve az EU-n belül lejátszódó gazdasági folyamatokkal.
	A belső piac joga és a versenypolitika: az egységes piac felügyelete
	TE: A hallgatók az előadás után átláthatják az EU jogának belső piacra vonatkozó részét, illetve az EU versenyszabályozását.
	Az egységes belső piac fejlődése és eredményei I.
	TE: A hallgatók az előadás során megismerik az egységes belső piac első tíz évének eredményeit.
	Az egységes belső piac fejlődése és eredményei II.
	TE: A hallgatók az előadás során megismerik az egységes belső piac fejlődésének sajátosságait és problémáit a 2003 és 2005 közötti időszakot illetően
	Az EU versenyképességének növelésére irányuló erőfeszítések.
	A hallgatók az előadás során megismerik az egységes belső piac továbbfejlesztése érdekében tett lépéseket illetve a 2006-2017-es időszak között lejátszódott eseményeket.
	A belső piac egy sajátos esete: a közös agrárpolitika
	TE: A hallgatók az előadás során megismerik, a KAP folyamatait, működését, szabályozását.
	Gazdasági és monetáris unió
	TE: A hallgatók az előadás során megismerik a GMU-t mint az egységes belső piac működéséhez szükséges nélkülözhetetlen támogató szakpolitikát.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Céggjog az Európai Unióban				Kódja:	GT_MNGL505-17	
	angolul:	Company Law in the European Union						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		V	5	magyar
Levelező	+	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Törő Emese			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerkedjenek a Magyarországon létrehozható cégformák működési sajátosságai mellett a társasági jogi és céggjogi vonatkozású Európai Uniói rendeletek és irányelvek által megfogalmazott követelményekkel, s a kurzus az anyagi jogi szabályozás mellett az eljárásjogi normákkal együtt komplex képet kíván nyújtani a gazdálkodó szervezetek jogi szabályozásáról. Külön hangsúlyt kapnak az EK rendeletek által életre hívott szupranacionális szervezetek alapítási és működési sajátosságai. Szeminárium keretében pedig az egyes cégformák szerződésmintáinak kitöltésével és jogesetek megoldásával az elméleti tudás gyakorlati alkalmazására is sor kerül.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A hallgató olyan mélyreható gazdasági jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző vállalkozási formák sajátosságai között a magyar és az EU-s normák által megszabott kritériumok ismeretében. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. Az Európai Unió jogrendszere, az elsődleges és másodlagos jogforrások szerepe és hatása a magyar társasági jog tekintetében. 2. Az egyes vállalkozási formák alapítási és működési specifikumai az EU-s normák tükrében 3. A szupranacionális jogalanyok sajátosságai.								
<i>Képesség:</i>								
Legyen tisztában az egyéni és társas vállalkozási formák típusaira jellemző speciális sajátosságokkal, az EK irányelvek jogharmonizációs törekvései által meghatározott célok tükrében a kialakult magyar megoldásokkal.								
Tudja elhelyezni a gazdálkodó szervezetek alanyai között a tanult szervezeti formákat, ismerje az elhatárolási szempontjaikat, lényegi vonásaikat.								
Legyen képes a cégekhez kapcsolódó alapítási és megszüntetési eljárások elkülönítésére, azok alapvető céljainak felismerésére. az Európai Unióban								
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. multinacionális vállalkozás működése esetén a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.								
<i>Attitűd:</i>								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató a társasági jogi és céggjogi tudás birtokában átlassa és elkülönítse a gazdasági szféra alanyainak körét nemcsak Magyarországon, hanem az Európai Unió területén is, a munkája során felmerülő jogi kérdésekben (publicitási követelmény, corporate governance, tőkevédelmi követelmények, IFRS, konszernjog) magabiztosan és megfelelően állást tudjon foglalni, értelmezni és értékelni tudja a felmerülő jogintézményeket, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten, a magyar szabályozás mellett az EU-s követelményeket is ismerve megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a vállalkozási formákat érintő kérdésekben.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Az Európai Unió jogforrási rendszere. A társaság alapítás négyes szabadsága a Római szerződés alapján. A társasági jogi jogharmonizáció alapjai. Az EU társasági jogi jogalkotása. XXI. századi társasági jogi szabályozási tendenciák az EU-ban. Céggformák Magyarországon. A társasági jogi alapelvek és a társaság alapítás anyagi jogi és eljárásjogi specifikumai. A társaság alapításhoz kapcsolódó irányelvek (1. és 2. irányelv). A gazdasági társaságok szervezeti felépítése. A vezető tisztségviselők jogállása (német dualista és az angolszász board-rendszer) és felelőssége, a								

wrongfuhl trading alkalmazása. A személyegyesítő társasági formák. A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság jellemzői, a részvény értékpapírijogi sajátosságai. Szupranacionális társasági formák: európai gazdasági egyesülés (ege), európai rt. (SE), az európai szövetkezet (SCE). A jogi személyek megszűnése jogutódlással és jogutód nélkül. A végelszámolási eljárás. A csőd- és felszámolási eljárás sajátossága.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadás, igény szerint konzultáció, szemináriumon a joggyakorlat megismerése jogesetek feldolgozásán keresztül

Értékelés

Írásbeli kollokvium, amelynek értékelése ötfokozatú.

2-es (elégéses) érdemjegy a vizsgán: a maximálisan elérhető pontok 50 %-ától.

Kötelező szakirodalom:

Fézer-Károlyi-Petkó-Törő (2014): Jogi személyek a gazdasági forgalomban. Debrecen, Kapitális Kft.

Ajánlott szakirodalom:

2137/85/EGK rendelet az európai gazdasági egyesülésről

2157/2001/EK rendelet az európai részvénytársaságról

1435/2003/EK rendelet az európai szövetkezetéről

1. sz. publicitási irányelv

2. sz. tőkevédelmi irányelv

3. sz. konfúziós irányelv

7. és 8. könyvviteli irányelvek

6. sz. szétválási irányelv

10. sz. irányelv a tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló egyesüléséről

11. sz. fióktelepre vonatkozó irányelv

12. sz. egyszemélyes kft-re vonatkozó irányelv

Struktúra-irányelv tervezet

Székhelyáthelyezési irányelvtervezet

bontott tematika	
1-5 óra	<p>Az Európai Unió jogforrási rendszere: az elsődleges és másodlagos jogforrások formái és szabályozási metódusuk. Az EU társasági jogi jogalkotása: a társaságalapítás négyes szabadsága (jogesetekkel), a társasági jogegységesítés és jogharmonizáció eszközei és szabályozási területük. XXI. századi társasági jogi szabályozási tendenciák. A társasági jogi alapelvek: a társaságalapítás anyagi jogi és eljárásjogi specifikumai. A társaságalapításhoz kapcsolódó irányelvek (1. és 2. irányelv), publicitási követelmények. A cégbejegyzési eljárás folyamata. Az előtársaság időszakai.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri az EU-s jogrendszer alapvető felépítését, a jogforrások típusait, az EU-s szervek jogalkotási folyamatát és az Unió Bíróságának eljárását. Ismeri a társaságok tekintetében a letelepedés szabadságának elvét, az EK rendeletek és irányelvek szabályozási mechanizmusát. Ismeri a XXI. századi társasági jogi trendeket, úgy mint a hitelezővédelem erősítése, a társaságalapítás könnyítése, az átlátható, ellenőrizhető működés (corporate governance követelménye), a vezető tisztségviselők díjazásának nyilvánossága, a részvényesek információs jogának a bővítése.</p>
6-10 óra	<p>A gazdasági társaságok szervezeti felépítése: a kötelező és az opcionális szervek típusai, hatáskörük és működési szabályaik. A legfőbb szerv, a felügyelőbizottság, a könyvvizsgáló, az audit bizottság szerepe. A gazdasági társaságok vezetési struktúrái: A vezető tisztségviselő jogállása, feladata, felelőssége. Az egyszemélyi és a testületi vezetés formái. A német dualista és az angolszász board rendszer jellemzői. Személyegyesítő társasági formák: A kkt. és a bt. alapításának alanyi és vagyoni feltételei. A tagok személye és felelőssége. A kkt. és bt. szervezeti felépítésének specifikumai. A tagsági viszony megszüntetésének formái.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a magyarországi cégformák típusait, az alapítás magyar és EU-s követelményeit, a közreműködő személyeket, hatóságokat. Alapos ismereteket sajátít el a gazdasági társaságok tulajdonosi testülete (legfőbb szerv), illetve az ellenőrző szervek funkciója és hatásköre tekintetében. Részletes ismeretekkel bír a társaságoknál az operatív irányítást végző menedzserek feladatai, jogai és kötelezettségei vonatkozásában, ismeri a társasággal szembeni és a hitelezők felé fennálló felelősségének feltételeit</p>
11-15 óra	<p>A korlátolt felelősségű társaság: A kft. alapításának alanyi és tárgyi feltételei, törzstőke, törzsbetét, üzletrész fogalmi sajátosságai. Tagok köre, felelőssége, jogállása. Mellékszolgáltatás és pótbefizetés jellemzői. Taggyűlés és ügyvezető működési sajátosságai. (2. sz. törkevédelmi és a12. sz. egyszemélyes kft-re vonatkozó irányelv). A részvénytársaság jellemzői, a részvény: A zrt. és az nyrt. elhatárolása, szilárd alapítói elve, részvényes személye és felelőssége. A részvény fogalma, részvényfajták. Monista és dualista irányítás. Corporate governance követelménye. Struktúra-irányelv tervezet</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a kft. népszerűségében rejlő előnyöket, tisztában van az alapítási és a működési sajátosságok rugalmas kialakíthatóságával. Ismeri az rt. működési sajátosságait, alapításának előnyeit és hátrányait, tisztában van a részvény értékpapírsajátosságaival.</p>
16-20 óra	<p>Szupranacionális társasági formák: Európai Gazdasági Egyesülés, Európai Részvénytársaság (SE), Európai Szövetkezet alapítási és működési sajátosságai. A társaságok megszűnése jogutódlással és jogutód nélkül: A gazdasági társaságok jogutódlással való megszűnése, az átalakulás, egyesülés és a szétválás fajtái és folyamata. A jogutód nélküli megszűnési formák, a végelszámolás alapvető sajátosságai. A fizetésképtelenségi eljárások: A csődeljárás célja és szakaszai: a moratórium és a csődegyezség jogi jellege. A felszámolási eljárás és a felszámolás elkülönítése, a hitelezői igények kielégítésének szabályai.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri az EK jog által létrehozható vállalkozási formák specifikumait, el tudja különíteni a nemzeti jog alapján alapítható vállalkozási formáktól. Ismeri a cégek átalakulásának és megszűnésének eseteit, különbséget tud tenni a kiválás és a különválás, a beolvadás és összeolvadás között. Alapos ismeretekkel bír a két fizetésképtelenségi eljárást</p>

	célja és főbb szabályai tekintetében, ismeri az elhatárolási szempontokat és a főbb jogintézményeket.
--	---

A tantárgy neve:	magyarul:	A világgazdaság főbb régióinak üzleti gyakorlata				Kódja:	GT_MNGL501-17	
	angolul:	Doing business in major regions of the world economy Business Practices in the World's Main Economic Areas						
Felelős oktatási egység:		Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:			
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	3	magyar
Levelező	L	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Szentesiné Dr. Sígér Fruzsina	beosztása	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A kurzus célja megismertetni a hallgatókkal a világgazdaság főbb régióinak üzleti gyakorlatát és folyamatait. A témák feldolgozása során elemezzük az egyes régiók gazdaságfejlődésének múltbeli és aktuális tendenciáit, a követett kereskedelempolitikai gyakorlatot, kitérünk az üzleti életet érintő makrokörnyezeti sajátosságokra. A tárgy jelentős mértékben épül a hallgatók kutatómunkájára és elemzéseire is.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
- Ismeri és érti a nemzetközi üzleti, pénzügyi, szállítmányozási folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési,								
- elemzési és problémamegoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.								
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika gyakorlatát, trendjeit és azok hatásait. Ismeri a nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek által adott kereteket.								
<i>Képesség:</i>								
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.								
- Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.								
- Képes a vállalati, régiós, állami és nemzetközi szervezetek működésében megjelenő problémák és az új környezeti jelenségek önálló felismerésére, feladatok kijelölésére, megoldására.								
- Képes hatékony nemzetközi üzleti stratégiák kidolgozására. Képes a nemzetközi üzleti környezet geopolitikai, társadalmi, kulturális és vallási vonatkozásainak elemzésére.								
<i>Attitűd:</i>								
- Elkötelezett az általános társadalmi értékek mellett, szociálisan érzékeny mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban.								
- Elkötelezettség jellemzi a minőség, a fenntarthatóság és a sokszínűség iránt. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
- Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.								
- Kezdeményező a problémák megoldásában, stratégiák kialakításában, csoportok és munkatársak együttműködésében szervezeten belül és szervezetek között egyaránt.								
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

Az Európai Unió mint gazdasági és kereskedelmi hatalom. Az Amerikai Egyesült Államok. A NAFTA. Japán A dél-kelet-ázsiai térség és a Csendes óceáni medence. Kína világgazdasági szerepe. India. Latin-Amerika. Afrika és a Közel-Kelet. Oroszország és a volt szovjet utódállamok. Az EU-n kívüli Európa

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az oktató tantermi előadása keretében, a hallgatók aktív bevonásával folyik az oktatás.

Értékelés

- A félév írásbeli vizsgával zárul.
- A végső értékelés a következők: 0-57% elégtelen (1), 58-68% elégséges (2), 69-78% közepes (3), 79-89% jó (4), 90-100% jeles (5)
- Az A, B és C vizsga is írásbeli.

Kötelező szakirodalom:

1. Bara Zoltán - Szabó Katalin (szerk.): Összehasonlító gazdaságtan - Gazdasági rendszerek, országok, intézmények. Aula, Budapest, 2006. (kijelölt részek)
2. Kutasi Gábor - Blahó András: Erőközpontok és régiók a 21. század világgazdaságában. Akadémiai Kiadó, 2010. (kijelölt részek)
3. Constantinovits Milán - Sipos Zoltán: Nemzetközi üzleti technikák. Akadémiai Kiadó, 2014.
4. Majoros Pál (szerk.): Világgazdasági régiók, Perfekt, 2004 (kijelölt részek)
5. World Bank: Doing Business (aktuális szám és online adatbázis – kijelölt részek)

Ajánlott szakirodalom:

1. IMF: Global Financial Stability Report
2. IMF: World Economic Outlook
3. OECD: OECD Economic Outlook
4. UNDP: Human Development Report
5. UNCTAD: Development and Globalization: Facts and Figures
6. UNCTAD: Least Developed Countries Report
7. UNCTAD: Trade and Development Report
8. UNCTAD: World Investment Report
9. World Bank: Global Development Finance
10. World Bank: World Development Report
11. WTO: Annual Report
12. WTO: International Trade Statistics
13. WTO: World Trade Report
14. A tárgyfelelős által készített és folyamatosan aktualizált, kb. 20 cikkből álló olvasmánylista az Acta Oeconomicában, a Közgazdasági Szemlében, a Külgazdaság vagy a Fejlesztés és Finanszírozás című folyóiratban az elmúlt öt évben, a témában megjelent tanulmányokból.
15. Muraközy László: A japán rejtély: Útteremtő csodák és végzetes zsákutcák. Akadémiai Kiadó, 2016.
16. Juhász Ottó, Inotai András: Kína és a válság. Akadémiai Kiadó, 2010.
17. Mészáros Rezső: A globális gazdaság földrajzi dimenziói. Akadémiai Kiadó, 2010.

Heti bontott tematika	
1.	A gazdaságfejlődés múltbeli és aktuális tendenciái, a követett kereskedelempolitikai gyakorlat, az üzleti életet érintő makrokörnyezeti sajátosságok vizsgálata TE: A hallgatók megismerik a kutatómódszertan legfontosabb kérdéseit.
2.	A NAFTA. Latin-Amerika. TE: A hallgatók megismerik a NAFTA és Latin-Amerika .mint gazdasági és kereskedelmi hatalom legfontosabb jellemzőit.
3.	Japán. A dél-kelet-ázsiai térség. Kína világgazdasági szerepe. TE: A hallgatók megismerik Japán, a dél-kelet-ázsiai térség és Kína világgazdasági szerepének legfontosabb jellemzőit.
4.	Oroszország és a volt szovjet utódállamok. Az EU-n kívüli Európa TE: A hallgatók megismerik a Oroszország és a volt szovjet utódállamok, valamint az EU-n kívüli Európa, mint gazdasági és kereskedelmi térség legfontosabb jellemzőit.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	A regionális fejlesztés elmélete és gyakorlata	Kódja:	GT_MNGL507-17
	angolul:	Theory and Practice of Regional Development		

Felelős oktatási egység:	DE GTK VGNKI
--------------------------	---------------------

Kötelező előtanulmány neve:	-	Kódja:	-
-----------------------------	---	--------	---

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti	K	5	magyar
Levelező	X	Féléves	30	Féléves			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. Sigér Fruzsina	beosztása:	adjunktus
------------------------	-------	---------------------------	------------	------------------

Tantárgy oktatásába bevont oktató	neve:	Tóth Eszter	beosztása:	ügyvivő-szakértő
-----------------------------------	-------	--------------------	------------	-------------------------

A kurzus célja,

hogy a hallgatók megismertessék a regionális fejlesztés és politika fogalmával, történetével és fontosságával, a strukturális alapok kialakulásával és változásaival. A kurzus során a hallgatók végig követhetik Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozását megelőző és azt követő időszakának eszköz- és intézményrendszeri alakulását, az uniós források adta lehetőségeket. Az előadások második felében a hallgatók megismerhetik a pályázati lehetőségek hátterét, valamint előtérbe kerül a fejlesztés gyakorlati oldala.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Érti a gazdálkodó szervezetek strukturáját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri a társadalmi-gazdasági összefüggéseket, és az azokat befolyásoló tényezőket lokális, regionális, nemzeti és nemzetközi szinteken.
- Ismeri és érti a szak kutatásához, szakirodalmi eredmények feldolgozásához, illetve innovatív gyakorlati munkához szükséges problémamegoldó technikákat, a munkatársak, csoportok, illetve projektek, nagyobb szervezetek irányítási módszereit, a stratégiai tervezés és menedzsment vállalati, állami, regionális és globális módszereit.
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika gyakorlatát, trendjeit és azok hatásait. Ismeri a nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek által adott kereteket.
- A köznyelv magas szintű ismerete mellett birtokában van a gazdasági szaknyelvnek, kifejezési és fogalmazási sajátosságainak, az anyanyelven és legalább két idegen nyelven is.

Képesség:

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes a munkaköréhez tartozó összetett szakfunkciók ellátására, szervezésére, irányítására, módszertanok kreatív alkalmazására, szakmailag megalapozott vélemény megfogalmazására, döntések előkészítésére és meghozatalára. Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.
- Képes a vállalati, régiós, állami és nemzetközi szervezetek működésében megjelenő problémák és az új környezeti jelenségek önálló felismerésére, feladatok kijelölésére, megoldására.
- Képes hatékony nemzetközi üzleti stratégiák kidolgozására. Képes a nemzetközi üzleti környezet geopolitikai, társadalmi, kulturális és vallási vonatkozásainak elemzésére.
- Képes tárgyalási, meggyőzési technikák aktív és hatékony alkalmazására, üzleti kommunikációra legalább két idegen nyelven.
- Képes gazdálkodó szervezetben, nemzetközi szervezetekben, kormányzati intézményekben, gazdasági munkakörben, külkereskedelmi, pénzügyi, fejlesztés politikai, gazdaságpolitikai folyamatokhoz gazdasági

tevékenységet tervezni, szervezni, továbbá ennek során tanult elemeket és módszereket alkalmazni, következtetéseket megfogalmazni, javaslatokat tenni és döntéseket hozni.

- Hazai és nemzetközi projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, vezetőként a tevékenységet tervezi, irányítja, szervezi, koordinálja, értékeli.

Attitűd:

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.

- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.

- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).

- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.

- Elkötelezett az általános társadalmi értékek mellett, szociálisan érzékeny mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban.

- - Érdelklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé, nyitott a kapcsolatépítésre.

- Jellemző rá a tudás megújításának képessége, a nyitott gondolkodásmód, a tolerancia és az együttműködési készség.

Autonómia és felelősség:

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.

- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.

- Kezdeményező a problémák megoldásában, stratégiák kialakításában, csoportok és munkatársak együttműködésében szervezeten belül és szervezetek között egyaránt.

- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.

- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Bevezető óra - a követelmény-rendszer és a tantárgyi tematika ismertetése; Bevezetés a regionális tudományokba; A regionális különbségek kiegyenlítődése hosszú távon: konvergencia- és divergenciaelméletek., A közösségi beavatkozások indokai; Az európai uniós közös regionális politika kialakulása, célkitűzései; Az EU regionális politikája – alappillérek (célkitűzések, pénzügyi források, alapelvek); Az EU pénzügyi-tervezési időszakjainak jellemzői; Programozás, támogatásra jogosult szintek, kiadások; A támogatások szerepe a felzárkózásban, a támogatások hatása, értékelés; Az EU regionális politikájának politikai gazdaságtani megközelítése; Európai területi együttműködési programok, példák; EU2020, Az EU regionális politikája 2014-2020 közt; Jelenlegi operatív programok, pályázatkeresés;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A kurzus előadás keretében kerül oktatásra. Az előadás alatt a kötelező ismeretek átadása történik meg.

Értékelés

A hallgatók számára az előadások látogatása erősen ajánlott. A kiadott diasor és az ajánlott és kötelező irodalmak alapján félév végi írásbeli vizsgadolgozat alapján történik az értékelés, a következő sávokkal: 0-55% elégtelen, 55-65% elégséges, 66-75% közepes, 76-85% jó, 86-100% jeles.

Kötelező szakirodalom:

Az órák anyagai (beleértve a vendégelőadók diáit is) és a következő könyvekből az órán megbeszélte részletek:

Allen, David (2005): Cohesion and the Structural Funds. In: Wallace, Helen – Wallace, Hanry (szerk.): Policy Making in the European Union. Oxford University Press, Oxford. 213-241.

Bachtler, John – Méndez, Carlos (2007): Who governs EU cohesion Policy? Deconstructing the reforms of the structural funds. Journal of Common Market Studies, Vol. 45. N. 3. 535-564.

Benko, Georges (1999): Regionális tudomány. (Több fejezet is választható)

Czeglédi Pál (2008): A gazdasági növekedés elméleteinek szerepe. Kézirat.

Európai Bizottság (2011): Kohéziós politika 2014-2020. Befektetés a növekedésbe es a munkahelyekbe. Brüsszel. http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2014/proposals/regulation2014_leaflet_hu.pdf Letöltés időpontja: 2012. 01. 15.

Horváth Zoltán (2011): Kézikönyv az Európai Unióról. Magyar Országgyűlés, Budapest;

- Kengyel Ákos (2008): Kohézió és finanszírozás. Akadémia Kiadó, Budapest;
- Kozma Gábor (2004): Regionális gazdaságtan. Debreceni Egyetem. /Telephelyelméletek./
- Krugman, Paul (2000): A földrajz szerepe a fejlődésben. Tér és Társadalom, XIV. évf. 4. sz. 1-21.
- Farkas Beáta (2008): Az Európai Unió kohéziós politikája. JatePress, Szeged;
- Faragó László (1997): Tervezésméleti alapvetések. Tér és Társadalom, 11/3. 1-15.
- Mustó István (2004): Development economics – development policies. Some remarks on concepts, applications and fallacies. *Competitio*, 3(2): 46-58.
- Nagy Sándor Gyula – Heil Péter (2013): A kohéziós politika elmélete és gyakorlata, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2013.
- Rechnitzer János – Smahó Melinda (2011): Területi politika. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Ricz Judit (2006): Régió – A regionális tudományok megközelítésében. Megjelent: Juhász Erika (szerk): Régiók és oktatás. A „Regionális egyetem” kutatás záró konferenciájának tanulmánykötete. Doktoranduszok Kiss Árpád Közhasznú Egyesülete, Debrecen. 359-365.
- Ricz Judit (2005): Paradigmaváltás a fejlődésgazdaságtanban. *Competitio*, 4. évf. 2. sz 109-123.
- Stiglitz, Joseph, E. (2000): A kormányzati szektor gazdaságtana. KJK-Kerszöv. Budapest.
- Sutcliffe, John B. (2000): The 1999 Reform of the Structural Fund Regulations: Multi-Level Governance or Renationalization? *Journal of European Public Policy*, 7. évf. 2. sz. 290-309.
- Trón Zsuzsanna (2009): Az Európai Unió regionális politikájának céljai és eredménye. Doktori disszertáció, Debreceni Egyetem, KTK, Debrecen. Letölthető a következő honlapról: http://ganymedes.lib.unideb.hu:8080/dea/bitstream/2437/89559/1/DoktoriErtekezesTronZsuzsanna_.pdf
- Váradi Balázs (2006): Miért folyik a csata? Avagy a 8000 milliárd átka. *Élet és Irodalom*, 2006. november 03. 44. szám
- Váradi Balázs (2007): A nyolcezermilliárd átka II. *Élet és Irodalom*, LI. évfolyam 2. szám, 2007. január 12.

Ajánlott szakirodalom:

- Benedek József (2010): Régiók kialakulása és változása: véletlen vagy szükségszerűség? *Tér és Társadalom XXIV. évf. 3:* 193–201
- Európai Bizottság (2011a): Kohéziós politika 2015-2020. Befektetés a növekedésbe és a munkahelyekbe. Brüsszel. http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2015/proposals/regulation2015_leaflet_hu.pdf Letöltés időpontja: 2012. 01. 15.
- Európai Bizottság (2011b): ANALYSIS OF ERRORS IN COHESION POLICY FOR THE YEARS 2006-2009 ACTIONS TAKEN BY THE COMMISSION AND THE WAY FORWARD. COMMISSION STAFF WORKING PAPER. <http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201110/20111025ATT30248/20111025ATT30248EN.pdf> Letöltés időpontja: 2012. 01. 15.
- Gyuris Ferenc (2011): A Williamson-hipotézis. Egy koncepció tartalma, kritikája és utóélete. *TÉT*, 25. évf., 2. szám, 4-25.
- Jones, Charles I. – Romer, Paul M. (2010): The New Kaldor Facts: Ideas, Institutions, Population, and Human Capital. *American Economic Journal: Macroeconomics* 2010, 2:1, 224–245.
- Martin, Philippe (1999): Are European regional policies delivering? *EIB Papers*, 4. Vol. 2. Issue, 10-23.
- Paládi-Kovács Attila (2011): Kistáj, járás, kistérség – egy etnográfus szemével. *Tér és Társadalom* 25. évf., 3. szám, 141-152
- Perger Éva (2010): Az EU kohéziós politika kormányzati irányításának magyar sajátosságai. *Tér és Társadalom* 24. évf. 2010/1. 119-136. p.
- Régiók és oktatás. A „Regionális egyetem” kutatás záró konferenciájának tanulmánykötete. Doktoranduszok Kiss Árpád Közhasznú Egyesülete, Debrecen. 359-365.

Heti bontott tematika	
1.	Bevezető óra - a követelmény-rendszer és a tantárgyi tematika ismertetése
	Bevezetés a regionális tudományokba;
	A regionális különbségek kiegyenlítődése hosszú távon: konvergencia- és divergenciaelméletek.
	Növekedéselméletek, fejlődéselméletek;
	A közösségi beavatkozások indokai;
	Klasszikus telephelyelméletek, az új gazdaságföldrajz elméletei;
2.	Az európai uniós közös regionális politika kialakulása, célkitűzései;
	Az EU regionális politikája – alappillérek (célkitűzések, pénzügyi források, alapelvek);
	Az EU pénzügyi-tervezési időszakjainak jellemzői;
	Programozás, támogatásra jogosult szintek, kiadások;
	A támogatások szerepe a felzárkózásban, a támogatások hatása, értékelés;
	Az EU regionális politikájának politikai gazdaságtani megközelítése;
3.	Európai területi együttműködési programok, példák
	EU2020, Az EU regionális politikája 2014-2020 közt
	Európai területi együttműködési programok, példák
	EU2020, Az EU regionális politikája 2014-2020 közt
	Hallgatói prezentációk
	Beszámolási hét - nincs tanítás
	Beszámolási hét - nincs tanítás
	Jelenlegi operatív programok
	Uniós pályázatkeresési módszertan

*TE tanulási eredmények: A hallgatók a kurzus végére megértik az Európai Unió kohéziós politikáját befolyásoló folyamatokat és azok működési mechanizmusait. Megismerkednek a pályázati pénzek elosztásának módszertanával és megismerik a rendszer magyarországi sajátosságait is.

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi egyezmények, szervezetek és gazdasági hatásai				Kódja:	GT_MNGL508-17	
	angolul:	International Agreements, Organizations and Their Economic Effects						
Felelős oktatási egység:		Világgazdaság és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlat	3	magyar/angol
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Angi János		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:		Nagy Sándor		beosztása:	tanársegéd	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatókat megismertesse a nemzetközi egyezményekkel és szervezetekkel. A kurzus kronológiai sorrendben tárgyalja a legfontosabb megállapodásokat, amelyek megalapozói a mai globális rendszernek. A jogi szövegek tanulmányozásakor a belső okokat és mozgatóerőket is meg fogják ismerni a hallgatók.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.</p> <p>Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. Képes középszintű szakmai idegennyelv-tudása használatára.</p> <p><i>Attitűd:</i> A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei: ENSZ Alapokmány, Nemzetközi Valutaalap Megállapodás, Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank Alapokmány, Általános Vámtarifai és Kereskedelmi Egyezmény (GATT), Lisszaboni Szerződés</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Kiselőadás tartás, házi dolgozat, szóbeli kérdezés, csoportmunkában való feladat megoldás.

Értékelés

A félévi jegy a következő részteljesítmények összességéből áll össze: zárthelyi dolgozatok (25-25%), prezentáció (40%), órai aktivitás (10%). A végső értékelés a következő: 0-57% elégtelen (1), 58-68% elégséges (2), 69-78% közepes (3), 79-89% jó (4), 90-100% jeles (5)

Jegymegajánlás a szemináriumi kiselőadások és zárthelyi dolgozatok alapján történik.

Az A, B, C vizsgák is írásbeliek

Kötelező szakirodalom:

Nemzetközi szerződések eredeti szövege

Halmosy Dénes: Nemzetközi szerződések 1945-1982 (Gondolat Könyvkiadó, 1985)

Nemzetközi szervezetek (GATT, ASEAN, NAFTA, EU, NATO) éves beszámoló jelentései, regionális és globális elemzései

Nemzetközi jogi szerződések és dokumentumok - Dunay Pál (Szerk.) - Kardos Gábor (Szerk.) - Kende Tamás(Szerk.)

Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1991

Ajánlott szakirodalom:

Alapvető tények az ENSZ-ről (United Nations, New York, 1998)

Archer, Clive: International Organizations (Routledge, 2001)

Bokorné Szegő Anna: Nemzetközi jog (Aula, 2006)

Bruhács János: Nemzetközi jog (Dialóg Campus, 2009)

Horváth Zoltán – Tar Gábor: A nemzetközi szervezetek kislexikona (HVG, 2006)

Murádin János Kristóf: Nemzetközi intézmények és szervezetek (Scientia Kiadó, 2011)

Margaret P. Karns - Karen A. Mingst: International Organizations: The Politics and Processes of Global Governance, (Lynne Rienner Publishers 2009)

Simai Mihály – Gál Péter: Új trendek és stratégiák a világgazdaságban: vállalatok, államok, nemzetközi szervezetek (Akadémia Kiadó, 2000)

Heti bontott tematika	
	ENSZ Alapokmány A hallgató betekintést nyer a világszervezet alapító okiratába
	Nemzetközi Valutaalap Megállapodás A hallgató megismeri a Valutaalap létrejöttéhez vezető megállapodást
	Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank Alapokmány A hallgató megismeri a Világbank csoport legfontosabb alapító okiratát
	Általános Vámtarifa és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) A hallgató megismeri a GATT egyezményt
	OECD A hallgató megismeri az OECD alapító okiratát
	Római Szerződések A hallgató betekintést nyer az európai integrációt elindító legfontosabb szerződésekbe
	Nemzetközi Atomenergia Egyezmény A hallgató megismeri a nukleáris energiával kapcsolatos legfontosabb egyezményt
	Bangkoki Nyilatkozat (ASEAN) A hallgató megismeri a délkelet ázsiai integrációt egyik alapidokumentumát
	Loméi Egyezmény A hallgató megismeri az afrikai országok integrációjában alapvető szerződéseket
	Abujai Szerződés (AEC) A hallgató megismeri az afrikai országok integrációjában alapvető szerződéseket
	Maastrichti Szerződés A hallgató megismeri a Maastrichti Szerződést
	Észak-Amerikai Szabadkereskedelmi Egyezmény A hallgató megismeri az észak-amerikai integráció dokumentumait
	Kiotói Egyezmény A hallgató megismeri az egyik legfontosabb klíma megállapodást
	Lisszaboni Egyezmény A hallgató megismeri az európai integráció legfrissebb szerződését

*TE tanulási eredmények